

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПР 2014-
2020 Г. НА ОБЩИНА БАЛЧИК
ЗА ПЕРИОДА 01.01.2018-
31.12.2018 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ.....	4
СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ.....	4
I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	5
II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА	9
1. Демографска характеристика на община Балчик	9
2. Икономическо развитие на община Балчик	18
3. Пазар на труда	31
4. Социално развитие.....	32
III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ПЛАНОВЕ РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ	36
1. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“	36
2. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“	38
3. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“	40
4. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“	42
5. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“	45
IV. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ	47
V. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020	68
1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни	68
2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020	71
3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020.....	71
4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Балчик, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата	72
5. Приложение на принципа на партньорство	74
6. Резултати от извършени оценки.....	75
VI. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020	75
VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020	76
ПРИЛОЖЕНИЯ.....	77

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ДБ/ЦБ	Държавен/централен бюджет
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда“
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)
ЕИП	Европейско икономическо пространство
ЕС	Европейски съюз
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове на ЕС
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗРР	Закон за регионалното развитие
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НСИ	Национален статистически институт
ОБ	Общински бюджет
ОДЗ	Областна дирекция „Земеделие“
ОПДУ	Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020
ОПУ	Областно пътно управление
ОСР	Областна стратегия за развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г./ „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ОПХ	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ППЗРР	Правилник за прилагане на Закона за регионалното развитие
ПРСР	Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПЧП	Публично-частно партньорство
СИР	Североизточен район
ТСБ	Териториални статистическо бюро
ТСУ	Териториално и селищно устройство
ФЕС	Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)
ЧФФ	Частни фондове, фирми

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Население в община Балчик по населени места за периода 2011-2017 г.	9
Таблица 2. Население в трудоспособна възраст в община Балчик 2011-2017 г.	12
Таблица 3. Брой живородени лица и брой починали за периода 2011-2017 г.	13
Таблица 4. Прогноза за населението на община Балчик за периода 2017-2035 г. (брой).....	17
Таблица 5. Основни икономически показатели за област Добрич за периода 2012-2016 г.	18
Таблица 6. Чуждестранни преки инвестиции в община Балчик за периода 2014-2017 г.	19
Таблица 7. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Балчик за периода 2014-2017 г.	19
Таблица 8. Обработваеми земеделски площи в община Балчик за периода 2014-2017 г.	23
Таблица 9. Отглеждани култури по площ в община Балчик за периода 2014-2017 г. (ха).....	23
Таблица 10. Брой селскостопански животни в община Балчик за периода 2014-2018 г.	24
Таблица 11. Основни показатели за туризма в община Балчик за периода 2012-2016 г.	29
Таблица 12. Средна годишна работна заплата на наетите по трудово правоотношение за периода 2014-2017 г. (лева).....	31
Таблица 13. Индикатори в сферата на образованието.....	33
Таблица 14. Индикатори в сферата на здравеопазването.....	35
Таблица 15. Изпълнение на индикаторите за резултат на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.	48
Таблица 16. Изпълнение на индикаторите за въздействие на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.	62
Таблица 17. Финансово изпълнение на Приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2018 г. в хил. лв.	64
Таблица 18. Допълващи ОПР стратегически документи за периода 2014-2020 г.	73

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ФИГУРИ

Фигура 1. Изменение на населението в община Балчик за периода 2011-2017 г. (д.)	10
Фигура 2. Съотношение между мъже и жени в Община Балчик към 31.12.2017 г.	11
Фигура 3. Разпределение на населението по пол и възраст в Община Балчик към 31.12.2017 г.	11
Фигура 4. Коефициент на раждаемост в община Балчик за периода 2011-2017 г. (‰).....	14
Фигура 5. Коефициент на раждаемост в община Балчик, област Добрич, Североизточен район и България за периода 2011-2017 г. (‰)	14
Фигура 6. Коефициент на смъртност в община Балчик, област Добрич, Североизточен район и България за периода 2011-2017 г. (‰)	15
Фигура 7. Коефициент на смъртност в община Балчик за периода 2011-2017 г. (‰)	16
Фигура 8. Безработица по възраст за 2017 г.	31
Фигура 9. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР Балчик 2014-2020 към 2018 г.	65
Фигура 10. Основни източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 към 2018 г.	66

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Общинският план за развитие на община Балчик за периода 2014-2020 г. е основополагащ, стратегически, динамичен документ и важен инструмент при формирането и провеждането на устойчиво и балансирано местно развитие в посочената територия. Документът очертава средносрочната перспектива за икономическо, социално, инфраструктурно и екологично развитие на общината за период от седем години.

Изпълнението на Общинския план за развитие се отчита чрез **годишни доклади** за наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие по чл. 91, ал. 2 от ППЗРР, на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ОПР се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането, управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Общинския план за развитие и на Регионалните планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценка на Областната стратегия за развитие, Регионалния план за развитие и съответно на Националната стратегия за регионално развитие (чл. 31, ал. 1 във връзка с чл. 9 от ЗРР).

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие (чл. 77, ППЗРР).

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие, Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица, при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на Общинския план за развитие се разработва годишен доклад.

Мониторингът (наблюдението) и контролът на изпълнението на Общинския план за развитие са неразделна част от общия процес на реализиране на публични политики. Мониторингът на Общинския план за развитие трябва да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на различни секторни и тематични политики за развитие, които попадат в предметния обхват на местното самоуправление. Също така, той трябва да спомогне за постигането на резултатите на политиките и да гарантира широк обществен достъп до тях.

Процесът на мониторинг изисква набирането на количествени и качествени данни за почти непрекъснатия процес по изпълнение на съответните проекти и политиките/приоритетите, които те прилагат и/или следват, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания. Целта е да се определят евентуалните необходими корективни действия при отчитане на несъответствие.

Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет – Балчик, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество), ранна информация за напредъка, или липсата на напредък, по заложените цели и резултати. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана/политиката и се улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение на политиките. Мониторингът има особено важна роля при дългосрочните политики и програми, които се реализират в няколко времеви фази, отнасят се до различни икономически сектори и засягат различни територии и население.

Правната рамка на процеса на мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие се съдържа в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР).

Съгласно чл. 23 от ЗРР кметът на общината:

- организира изработването на общинския план за развитие и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

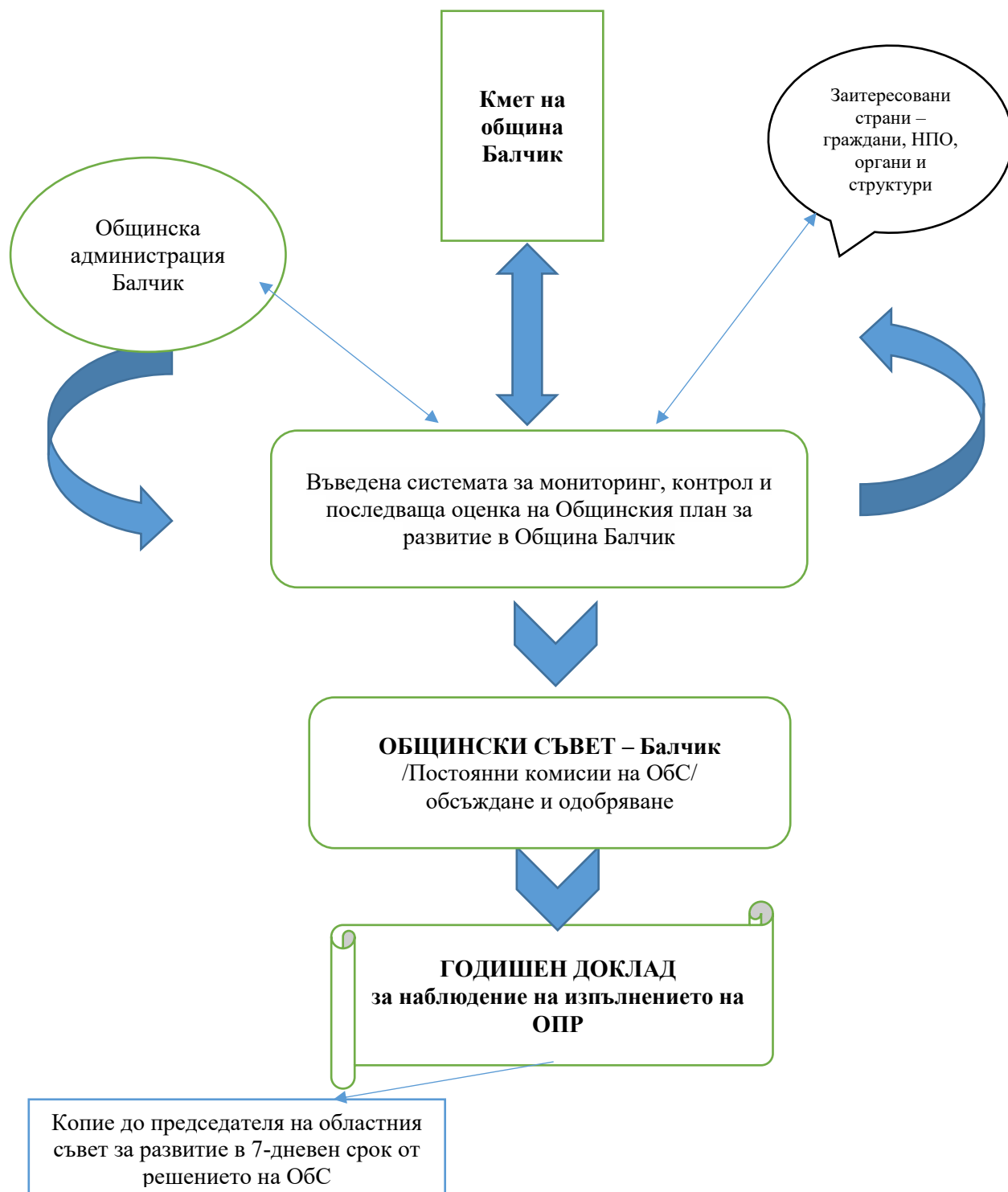
Общински съвет – Балчик одобрява годишните доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие по предложение на кмета на общината.

Съгласно чл. 91, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие съдържа:

- общите условия за изпълнение на общинския план за развитие и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие въз основа на индикаторите за наблюдение;
- действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на общинския план за развитие, в т. ч.:
 - ✓ мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
 - ✓ преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на общинския план за развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
 - ✓ мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на общинския план за развитие;
 - ✓ мерките за постигане на необходимото съответствие на общинския план за развитие със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
 - ✓ мерките за прилагане принципа на партньорство;
 - ✓ резултатите от извършени оценки към края на съответната година;
- изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на общинските планове за развитие и на областната стратегия за развитие;
- заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

Настоящият доклад представя резултатите от наблюдението и изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01.2018 - 31.12.2018 г. Докладът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане и относимите и приложими нормативни и поднормативни актове.

В процеса на разработване на доклада са използвани следните информационни източници: Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН и ИСУН 2020); официални данни и статистическа информация от ТСБ – гр. Добрич, ДБТ - гр. Добрич, ОДЗ – гр. Добрич, ОПУ – гр. Добрич, ВиК – гр. Добрич; интернет сайтове и портали - Община Балчик, НСИ, ОПОС, ОПДУ, ОПРР, ОПРЧР, ОПИК, ПРСР; информация, предоставена от дирекциите и отделите на Общинска администрация - Балчик.

II. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020 И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА

Основната характеристика в национален план, даваща отражение и върху условията за развитие на местно ниво през 2018 г., е сравнителната икономическа, финансова и политическа стабилност в цялата страна, оказваща влияние върху средата за изпълнение на Общинския план за развитие.

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ОПР са отчетени настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

1. Демографска характеристика на община Балчик

По данни на НСИ към 31.12.2017 г. община Балчик заема второ място по брой на населението в област Добрич. Общият брой на населението в общината към края на 2017 г. възлиза на 19 647 д. (11,2% от населението в област Добрич, 2,1% от Североизточен район и 0,3% от населението на страната).

За периода 2011-2017 година движението на населението в община Балчик показва една трайна тенденция за намаление - характерна и за градското, и за селското население. Тази тенденция е характерна както за общината, така и за област Добрич и за Североизточен район. През анализираният период по-голямо намаление се наблюдава при населението в гр. Балчик и по-малко сред това в селата. Това, от своя страна, се дължи на ускореното застаряване, повишена смъртност и увеличаващи се миграционни настроения, като цяло сред населението в общината.

Таблица 1. Население в община Балчик по населени места за периода 2011-2017 г.

Населени места	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
гр. Балчик	11 593	11 579	11 580	11 544	11 399	11 328	11 232
с. Безводица	361	355	356	351	358	347	343
с. Бобовец	91	91	93	84	113	122	119
с. Брястово	2	2	2	2	1	1	1
с. Гурково	461	456	441	441	444	447	442
с. Дропла	253	246	238	234	230	219	215
с. Дъбрава	187	184	183	175	173	169	163
с. Змеево	282	270	248	231	290	268	257
с. Кранево	1 052	1 058	1 078	1 071	1 173	1 148	1 085
с. Кремена	135	138	139	141	138	146	154
с. Ляхово	394	396	399	396	399	391	389
с. Царичино	147	144	140	146	143	137	136
с. Оброчище	2 253	2 193	2 154	2 158	2 135	2 121	2 108
с. Преспа	232	231	240	230	238	235	234
с. Рогачево	216	222	217	217	249	245	243

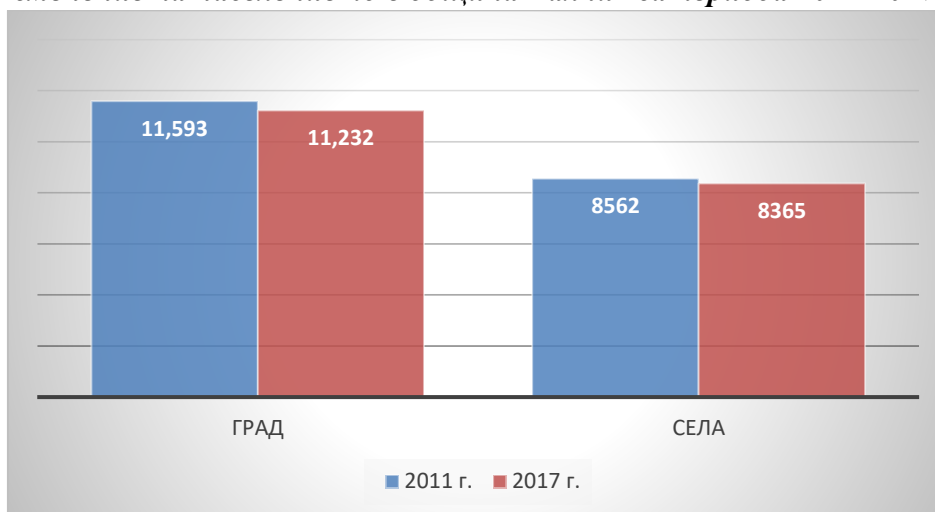
Населени места	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
с. Сенокос	622	611	614	596	592	580	562
с. Соколово	896	898	898	910	908	883	882
с. Стражица	391	414	443	464	475	473	483
с. Тригорци	161	161	167	179	187	167	159
с. Храброво	72	66	65	57	55	55	56
с. Църква	354	358	352	358	347	339	334
Общо	20 232	20 147	20 112	20 055	20 107	19 875	19 647

Източник: НСИ

В пространствено отношение, логично на база демографската ситуация в общината, по-голямата част от населението е концентрирано в югоизточната част на общината, основно в общинският център гр. Балчик и с. Оброчище.

През 2017 г. населението в община Балчик е намаляло с 3,1% спрямо 2011 г. (11 593 д.), или с 361 д. През 2017 г. населението в селата бележи спад с 2,3% спрямо 2011 г. Най-голям процент на намаление на населението за периода 2011-2017 г. се наблюдава в селата Бобовец (31%), Дропла (15%), Дъбрава (12,8%), Храброво (12,2%).

Фигура 1. Изменение на населението в община Балчик за периода 2011-2017 г. (д.)

Източник: НСИ, 2018 г.

Полово-възрастова структура на населението в община Балчик

Отношение към възрастовата структура на населението има и **половата структура**. Тя показва съотношението между двата пола - мъже и жени и се влияе от различни фактори като раждаемост, полова диференциация на смъртността (при мъжете тя е по-висока в долните и средни групи в сравнение с жените), равновесие между половете в детеродна възраст, миграции сред населението и др. Демографският анализ на половата структура дава представа дали има равновесие между двата пола - ако има такова, това е предпоставка за формиране на семейства и аналогично за по-висока раждаемост.

На територията на община Балчик се наблюдава същата тенденция, характерна за цялата страна - превес на жените над мъжете. Въпреки че на 100 момичета се раждат между 104 и 107 момчета, във високите възрасти се наблюдава превес на жените, тъй като те имат по-голяма продължителност на живота.

През 2017 г. мъжете в община Балчик са били 9 738 или 49,6%, а жените 9 909 или 50,4%, като тази тенденция е характерна не само за общината, но и за цялата страна.

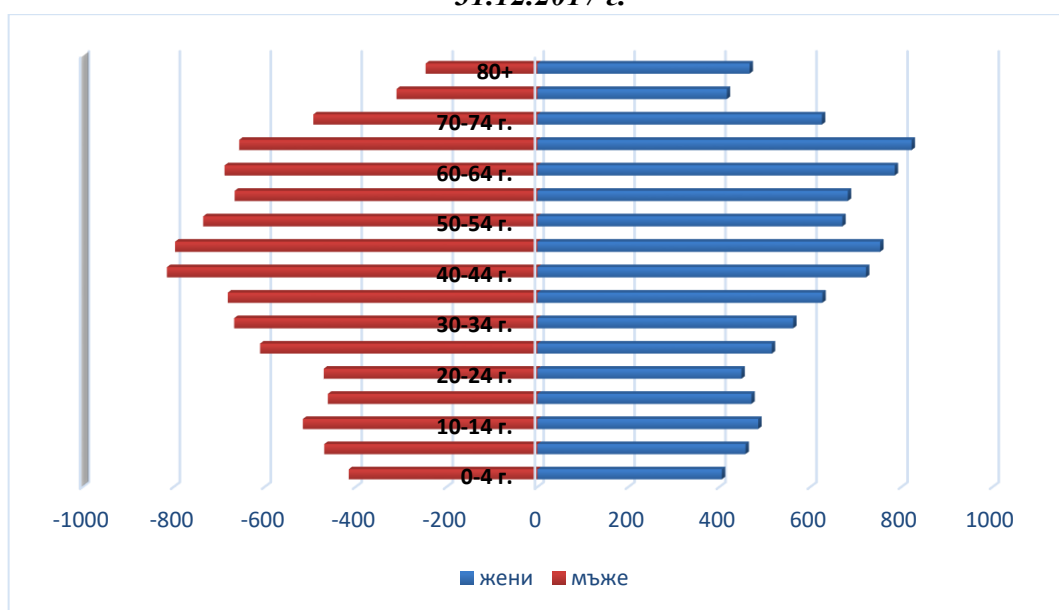
Фигура 2. Съотношение между мъже и жени в Община Балчик към 31.12.2017 г.

Източник: НСИ, 2018 г.

Броят на мъжете превишава броя на жените във възрастовия интервал от 0-60 г., като жените преобладават във високите възрасти над 55 г., което се дължи на по-високата продължителност на живота сред жените във високите възрасти.

Фигура 3. Разпределение на населението по пол и възраст в Община Балчик към 31.12.2017 г.

Източник: НСИ, 2018 г.

Трудоспособен контингент

В пряка връзка с възрастовата структура е трудоспособният контингент на общината, който включва лицата от начална до пределна трудова възраст. Трудоспособният контингент в общината показва нисък дял на лицата в под трудоспособна възраст, по-висок дял на лицата в над трудоспособна възраст, прогресивно намаляване на населението в трудоспособна възраст, което се дължи на ниската раждаемост и води до натрупване на население във високите възрасти, а това представлява заплаха за бъдещото формиране на трудоспособния контингент. През 2017 г. населението в под трудоспособна възраст е около 14,9% от населението на община Балчик. Възрастните над трудоспособна възраст са 4 856 души или 24,7%. Около 60,4% е дялът на хората в трудоспособна възраст на 15 и повече години.

Ниската раждаемост и миграциите на предимно млади хора в бъдеще ще доведат до прогресивно намаляване на работната сила.

Таблица 2. Население в трудоспособна възраст в община Балчик 2011-2017 г.

Година/Показател	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Под трудоспособна	3 140	3 109	3 071	3 072	2 968	2 942	2 919
Мъже	1 615	1 592	1 566	1 558	1 514	1 498	1 483
Жени	1 525	1 517	1 505	1 514	1 454	1 444	1 436
Трудоспособна	12 511	12 484	12 452	12 284	12 332	12 122	11 872
Мъже	6 702	6 681	6 668	6 597	6 651	6 537	6 379
Жени	5 809	5 803	5 784	5 687	5 681	5 585	5 493
Над трудоспособна	4 581	4 554	4 589	4 699	4 807	4 811	4 856
Мъже	1 796	1 777	1 795	1 838	1 885	1 864	1 876
Жени	2 785	2 777	2 794	2 861	2 922	2 947	2 980

Източник: НСИ, 2018 г.

Данните от таблицата показват, че по отношение на възрастовата структура на населението през периода 2011-2017 г. се наблюдават следните тенденции:

- Населението в под трудоспособна възраст намалява с 221 д. (7%) за 2017 г. (2 919 д.) спрямо 2011 г. (3 140 д.);
- Населението в трудоспособна възраст намалява с 639 д. (5,1%) за 2017 г. (11 872 д.) спрямо 2011 г. (12 511 д.);
- Населението в над трудоспособна възраст се е увеличило с 275 д. (6%) през 2017 г. (4 856 д.) спрямо 2011 г. (4 581 д.);

Можем да обобщим, че населението на територията на община Балчик е застаряващо. Това е процес, който е характерен не само за община Балчик, а за цялата страна и за всички държави в Европейския съюз. Подобна промяна е резултат от три основни фактора: увеличаване на продължителността на живота, комбинирана с по-ниска раждаемост, и влизането в пенсионна възраст на поколението от „бейби бума“ след Втората световна война. Илюстрация на процеса на демографско остаряване може да се види в намаляването

на абсолютния брой и относителния дял на населението под 15 години и увеличаване на дела на населението на 60 и повече години.

В процентно отношение делът на населението в под трудоспособна, трудоспособна и над трудоспособна възраст е както следва 14,8%:60,4%:24,7%, а за страната съотношението е 15%:60,6%:24,4%. В заключение на изведените данни, делът на населението в над трудоспособна възраст превишава значително населението в под трудоспособна възраст, като в същото време трудоспособното население в общината е със стойности по-ниски от средните за страната. Това представлява заплахата за формиране на трудоспособния контингент на община Балчик в бъдеще.

Възпроизводството на населението

Възпроизводството на населението представлява непрекъснатата смяна на поколенията на родителите с поколенията на децата и това се случва чрез процесите на раждаемост, смъртност, брачност, разводимост. Възпроизводството се характеризира с коефициентите за раждаемост и смъртност.

Раждаемостта зависи от много фактори като стандарт на живота, качество на здравните услуги, брачност, ниво на образование, промяна в репродуктивното мислене и тенденцията младите хора да искат в по-късен период от живота си да имат деца, по-големи изисквания към брачния партньор и др.

По данни от текущата демографска статистика за периода 2011-2017 г. броят на живородените лица намалява, като за 2011 г. са родени 191 деца, а за 2017 г. живородените деца са 165, което се обяснява с намаляващата репродуктивност при жените и с акумулирането на все повече хора в след фертилна възраст. Към 2017 г. общината се нарежда на трето място по брой раждания в област Добрич, като на първо място е община Добрич - град, следвана от община Добричка.

В последните години се наблюдава много силна тенденция за нарастване броя на живородените извънбрачни деца, които за 2017 г. са 118 или 71,5% от всички родени деца в общината спрямо 47 брачни или 28,5%.

Таблица 3. Брой живородени лица и брой починали за периода 2011-2017 г.

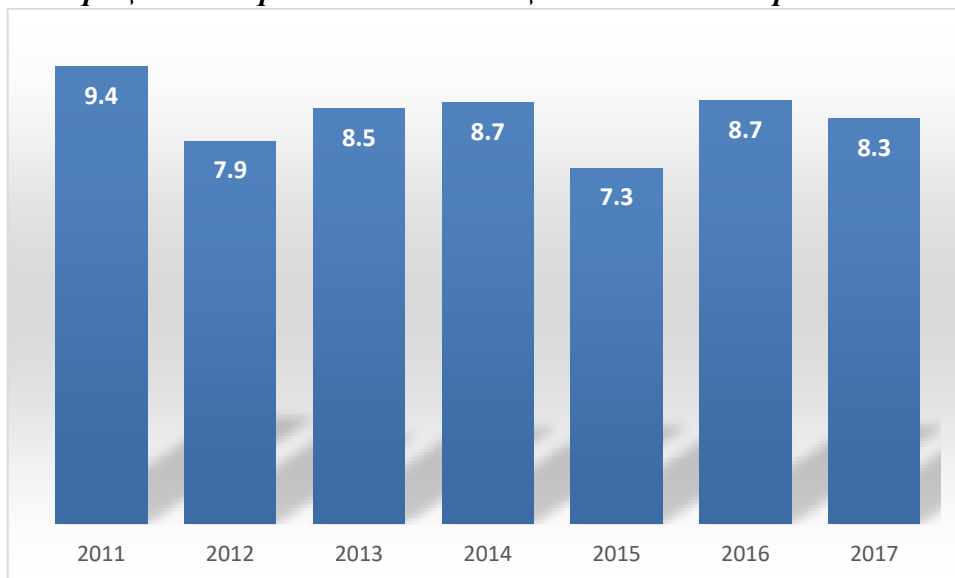
Основни демографски показатели	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Раждаемост (в брой)	191	159	172	174	147	174	165
Смъртност (в брой)	270	303	301	319	352	339	313
Естествен прираст (в брой)	-3.9	-7.1	-6.4	-7.2	-10.2	-8.3	-7.5

Източник: Национален статистически институт, 2018 г. www.nsi.bg

През 2017 г. коефициентът на раждаемост в община Балчик е 8,3‰, като отчита спад с 1,1‰ спрямо 2011г. (9,4‰), което се дължи на намаляващия брой на жени във фертилна

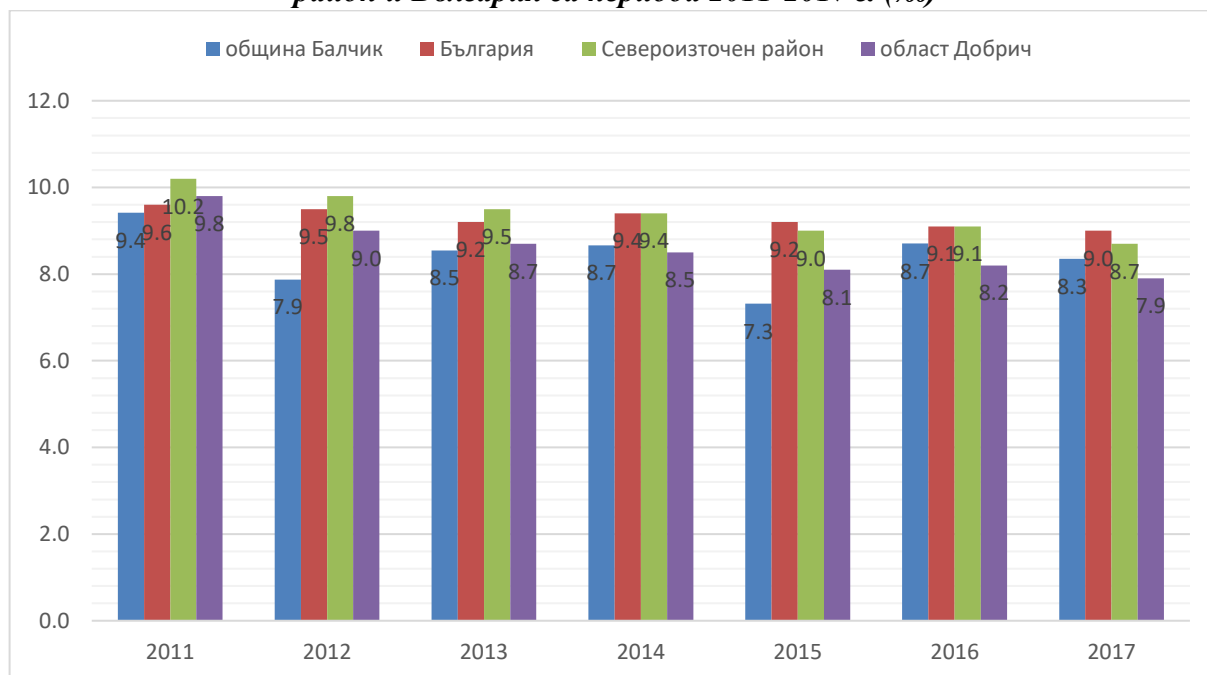
възраст, в резултат на завишения процент на изселване на хора от тези възрастови кохорти и намаляването на репродуктивния контингент население, поради навлизането в детеродна възраст на поколението раждано в годините на най-сериозна демографска криза в България.

Фигура 4. Коефициент на раждаемост в община Балчик за периода 2011-2017 г. (‰)

Източник: Национален статистически институт, 2018 г. www.nsi.bg

Фигура 5. Коефициент на раждаемост в община Балчик, област Добрич, Североизточен район и България за периода 2011-2017 г. (‰)

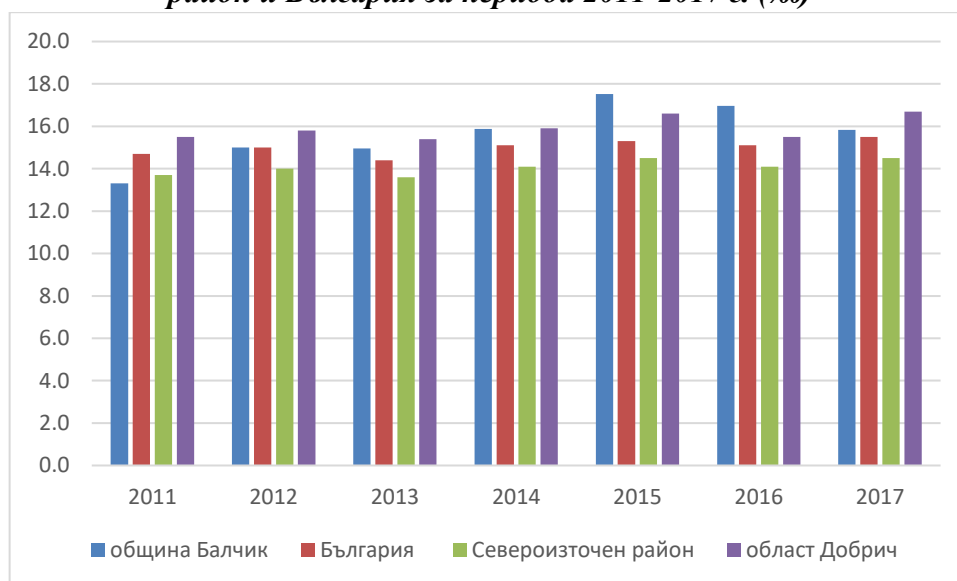

Източник: Национален статистически институт, 2018 г. www.nsi.bg

Основният демографски проблем в общината е не толкова намаляващата раждаемост, която е със стойности близки до средните за страната, а относително високото ниво на смъртност, което е по-високо от средното за страната (вж. Фиг. 6). Високите нива на смъртност се определят от ниския стандарт на живот, влошаването на здравното обслужване, застаряването на населението, което е характерно за страната, района и областта. По-високата средна продължителност на живота, съчетана с изселване на хора в активна възраст, води до акумулиране на население в горните възрастови групи, което по логичен път повишава общата смъртност.

Броят на починалите лица през 2017 г. е 313 д., като се наблюдава увеличение с 43 д. спрямо 2011 г. (270 д.). Коефициентът на смъртност в общината е със стойност по-висока от средните за страната, района и областта, което е характерно за голяма част от разглеждания период.

Фигура 6. Коефициент на смъртност в община Балчик, област Добрич, Североизточен район и България за периода 2011-2017 г. (‰)

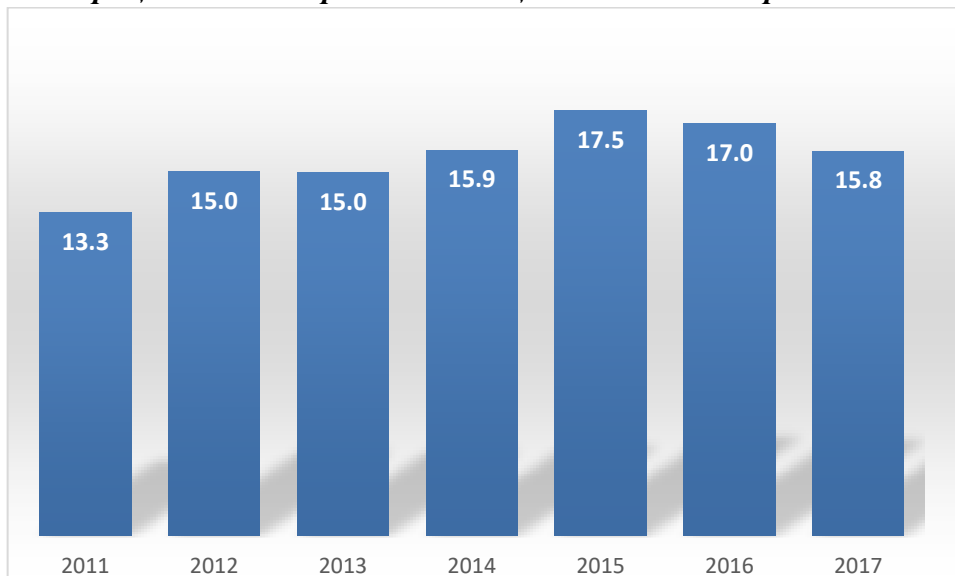

Източник: Национален статистически институт, 2018 г. www.nsi.bg

Коефициентът на смъртност в община Балчик за разглеждания период 2011-2017 г. отчита най-високи стойности през 2015 г. – 17,5‰, а най-ниската отчетена стойност е през 2011 г. – 13,3‰.

Поради малко по-ниските стойности на раждаемост в сравнение със смъртността и по-високите стойности на смъртност, естественият прираст за община Балчик е отрицателен, като в последните години се колебае в границите между -3,9‰ до -7,5‰. За 2011 г. естественият прираст е -3,9‰. За 2017 г. естественият прираст за община Балчик е -7,5‰ при среден за страната -6,5‰, за Североизточен район -5,8‰, а за областта -7,6‰.

Фигура 7. Коефициент на смъртност в община Балчик за периода 2011-2017 г. (‰)

Източник: Национален статистически институт, 2018 г. www.nsi.bg

Механично движение на населението

Механичното движение на населението, т.е. процесите на изселване и заселване, оказват влияние върху демографското, икономическото и социалното развитие на територията на дадена община.

Механичният прираст в община Балчик е отрицателен през 2011, 2016 и 2017 г. Лошото е, че това се дължи предимно на изселването от общината на млади хора в активна възраст. Съответно най-високи отрицателни стойности на механичния прираст са отчетени през 2017 г. (-6,2‰), когато броя на заселилите се лица е 430 д., а броя на изселилите се лица е 510 д.

Механичният прираст за периода има положителни стойности за периода 2012-2015 г.

Тенденцията, която се наблюдава за община Балчик, област Добрич и страната като цяло е, че при заселванията и изселванията жените преобладават над мъжете. За 2017 г. в страната процентът на жените е 52,4% (заселени) и 52,9% (изселени). За област Добрич от всички заселени за 2017 г. жените представляват 56,6%, а процентът им в групата на изселените е 53,8%. В община Балчик тази тенденция на преобладаване на жените се е запазила.

Тенденции в демографското развитие и проблеми

Тенденциите в демографското развитие на общината се определят от много фактори – природни, социално-икономически, политически и др., които оказват влияние върху броя и динамиката на населението, структурите на населението, естествения прираст, формирането на бъдещия трудоспособен контингент на общината.

Основни проблеми:

- Тенденция за постоянен спад в броя на населението;
- Застаряване на населението, породено от нарастване на средната продължителност на живота, изселване на млади хора от общината, намаляващ брой на жените в активна репродуктивна възраст (20-35 г.), което води до натрупване на населението в горните възрастови групи;
- Преобладаващ дял на населението в над трудоспособна възраст над населението в под трудоспособна възраст, което в бъдеще ще представлява проблем за формирането на трудоспособния контингент в общината;
- Естественят прираст на населението е отрицателен, породен от по-ниската раждаемост в сравнение с високата смъртност. Механичният прираст е отрицателен за годините 2011, 2016 и 2017 г., причинен от миграцията на предимно млади хора извън пределите на общината в търсене на по-добри възможности за трудова реализация.

Основни тенденции, които се очакват в бъдеще:

Населението в общината през последните години застарява и в бъдеще се очаква тенденцията да продължи. В резултат на тази демографска тенденция се очертава реална заплаха за функционирането на образователни, здравни и социални заведения в общината, както и на съществуващи производствени мощности, тъй като намаляването на населението, засяга основно репродуктивните и трудоспособни контингенти.

Ще продължи процеса на намаляване на жените във фертилна възраст, а това ще се отрази върху още по-ниската раждаемост, тъй като се изселват предимно жени в активна репродуктивна възраст (20-35 г.), а се заселват жени в по-горните възрастови групи.

Прогноза за населението на община Балчик в средносрочен и дългосрочен аспект

На Таблица 4 са представени прогнозни стойности за броя на населението в община Балчик за периода 2017-2035 г.:

Таблица 4. Прогноза за населението на община Балчик за периода 2017-2035 г. (брой)

Година	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035
Община Балчик	19 647	19 381	19 099	18 802	17 123	15 200	13 152

Източник: Национален статистически институт, Собствени изчисления

Видно е, че за община Балчик се очертава негативна тенденция по отношение на броя на населението. Населението в общината ще намалее с 548 д. (2,8%) до 2019 г. и с 845 д. (4,3%) до 2020 г. спрямо броя му към 2017 г. – 19 647 д. До 2035 г. населението се очаква да намалее с 6 495 д. по прогнозни изчисления.

2. Икономическо развитие на община Балчик

Структурата и показателите на икономиката на община Балчик не се различават значително от икономиката на област Добрич.

Таблица 5. Основни икономически показатели за област Добрич за периода 2012-2016 г.

Област Добрич	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
БДС (млн. лв.)	1 214	1 239	1 252	1 257	1 291
БДС по икономически сектори					
Аграрен сектор	211	206	211	197	206
Индустриален сектор	319	348	341	348	350
Сектор на услугите	684	685	699	712	735
БВП (млн. лв.)	1 402	1 440	1 440	1 454	1 496
БВП/ч. (лева)	7 489	7 759	7 838	8 003	8 332

Източник: НСИ

За периода 2012-2016 г. се наблюдава увеличение по всички показатели на икономиката в област Добрич – БДС, БВП и БВП на човек от населението.

На следващата таблица са представени основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия за периода 2014-2017 г. През 2017 г. в община Балчик са регистрирани 1 317 предприятия, което представлява спад с 4,1% спрямо 2014 г. (1 373 предприятия). Най-голям е броят на предприятията в сектора на „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ – 442 предприятия, следван от сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 221 предприятия и най-малък е броят на предприятията в секторите „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ – 12 и „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения“ – 7 предприятия.

Положителна тенденция се отчита при броя на заетите лица в нефинансовите предприятия, като се наблюдава увеличение през 2017 г. със 7,6% спрямо 2014 г. (6 587 заети лица). Най-голям е броят на заетите лица в сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 2 894, което се обяснява с факта, че общината е туристическа дестинация, следван от сектора на преработващата промишленост – 1 100 заети.

Отчита се увеличение на нетните приходи от продажби през 2017 г. с 41,6% (583 491 хил. лв.) спрямо 2014 г. (412 054 хил. лв.). Най-много нетни приходи от продажби се генерират в сектора на „Преработващата промишленост“ – 196 989 хил. лв. и в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 142 467 хил. лв.

От друга страна се наблюдава намаление по показателя разходи за ДМА през 2017 г. (783 551 хил. лв.) с 2,7% спрямо 2014 г. (804 972 хил. лв.). Най-голям е делът на направените разходи за ДМА в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“ – 476 290 хил. лв.

Една благоприятна тенденция в развитието на икономическия сектор е увеличаването на дела на преките чуждестранни инвестиции. Инвестициите основно са насочени към строителния сектор и сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“. Това се дължи на разширяващата се туристическа база, която, за да отговаря на туристическото търсене и за да става община Балчик все по-привлекателно място за туризъм, са необходими инвестиции.

Към 2017 г. преките чуждестранни инвестиции отчитат увеличение със 128,4% (43 564 хил. лв.) спрямо 2014 г. (19 076 хил. лв.).

Таблица 6. Чуждестранни преки инвестиции в община Балчик за периода 2014-2017 г.

Година	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Преки чуждестранни инвестиции (хил. лв.)	19 076.6	26 059.7	28 027.5	43 564.9

Източник: НСИ – гр. Добрич

На следващата таблица са представени основни данни за икономическите показатели за периода 2014-2017 г.

Таблица 7. Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Балчик за периода 2014-2017 г.

Икономически сектори	Предприятия	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица	ДМА
2014 г.				
Общо	1,373	412,054	6,587	804,972
А Селско, Горско и Рибно стопанство	96	63,465	633	84,690
В Добивна промишленост	..	..	..	..
С Преработваща промишленост	42	96,089	928	33,277
Д Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	12	16,577	17	74,443
Е Доставка на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..
Ф Строителство	67	14,574	221	15,979
Г Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	437	57,340	919	11,457
Н Транспорт, складиране и пощи	97	14,596	305	11,251
И Хотелиерство и ресторантьорство	218	106,015	2,430	469,377
Ж Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения	8	683	11	..
Л Операции с недвижими имоти	174	5,370	158	63,892
М Професионални дейности и научни изследвания	42	..	65	..

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Икономически сектори	Предприятия	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица	ДМА
N Административни и спомагателни дейности	28	13,651	186	3,078
P Образование	3	..	..	
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	36	5,238	282	8,033
R Култура, спорт и развлечения	48	1,691	68	676
S Други дейности	62	1,761	106	1,017
2015 г.				
Общо	1,337	447,646	6,278	823,400
A Селско, Горско и Рибно стопанство	108	76,276	500	97,165
B Добивна промишленост	..	..	..	..
C Преработваща промишленост	43	112,538	1,000	33,831
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	13	17,804	24	77,788
E Доставка на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	-	..
F Строителство	56	8,610	146	5,551
G Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	427	66,352	882	12,005
H Транспорт, складиране и пощи	91	13,661	300	11,054
I Хотелиерство и ресторантьорство	204	105,439	2,376	480,419
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения	8	..	..	..
L Операции с недвижими имоти	164	5,142	117	63,529
M Професионални дейности и научни изследвания	47	1,543	67	758
N Административни и спомагателни дейности	26	10,370	168	3,034
P Образование	3	..	..	-
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	32	4,914	294	10,875
R Култура, спорт и развлечения	48	1,809	54	892
S Други дейности	64	1,455	94	584
2016 г.				
Общо	1,377	538,586	6,852	769,381
A Селско, Горско и Рибно стопанство	110	76,890	595	88,223

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Икономически сектори	Предприятия	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица	ДМА
В Добивна промишленост	..	..	..	..
С Преработваща промишленост	49	166,440	1,126	35,112
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	13	17,413	28	73,067
Е Доставка на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..
F Строителство	56	7,729	163	4,921
G Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	444	90,448	877	12,572
H Транспорт, складиране и пощи	93	14,644	308	10,780
I Хотелиерство и ресторантьорство	219	122,600	2,648	447,562
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения	7	..	15	..
L Операции с недвижими имоти	158	4,102	166	57,119
M Професионални дейности и научни изследвания	52	1,255	75	493
N Административни и спомагателни дейности	24	..	148	3,194
P Образование	..	41	..	-
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	32	5,015	291	10,831
R Култура, спорт и развлечения	52	2,109	71	650
S Други дейности	61	1,455	94	700
2017 г.				
Общо	1,317	583,491	7,087	783,551
A Селско, Горско и Рибно стопанство	109	61,320	573	86,587
В Добивна промишленост	..	..	..	..
С Преработваща промишленост	48	196,989	1,100	35,191
D Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	12	17,303	21	64,666
Е Доставка на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..
F Строителство	49	20,288	248	5,655
G Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети	442	80,122	896	13,798

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Икономически сектори	Предприятия	Нетни приходи от продажби (хил. лв.)	Заети лица	ДМА
Н Транспорт, складиране и пощи	93	17,140	302	10,495
I Хотелиерство и ресторантьорство	221	142,467	2,894	476,290
J Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения	7	..	16	..
L Операции с недвижими имоти	118	4,479	149	54,737
M Професионални дейности и научни изследвания	45	1,344	65	342
N Административни и спомагателни дейности	28	14,132	166	3,421
P Образование	..	39	..	-
Q Хуманно здравеопазване и социална работа	32	4,962	270	9,528
R Култура, спорт и развлечения	46	4,018	70	..
S Други дейности	60	1,981	97	602

Растениевъдство

Размерът на обработваемите земеделски площи за 2018 г. е 365 000 дка., в сравнение за 2015 г. обработваемите площи са в размер на 371 438 дка.

Общата площ на общинската територия е 523 488 дка., а територията с определено предназначение възлиза общо на 490 762,9 дка. Селското стопанство е втората по значение икономическа опора за общината, след туризма. Природните условия са изключително благоприятни за развитието на диверсифициран и ефективен аграрен сектор. Добивите са високи, стабилни и с високо качество. Въпреки това, растениевъдството се оценява като моно-профилно, а животновъдството, като слабо и натурализирано. Макар и експлоатирани, морските аквакултури и морския риболов са далеч под оптималното оползотворяване на този ценен ресурс.

В границите на общината съществува поземлен фонд в размер на 32 725,1 дка. В него се включват около 6 900 дка. залесени площи, основно разположени в землищата на Рогачево, Църква и Оброчище, и територии в обхвата на изградените голф-игрища и голф-селища в размер на 1 534 дка. Останалите около 24 300 дка. са с първоначално предназначени за земеделски земи или такива без определено стопанско предназначение. Земеделските земи заемат основната част от общинската територия – 73,6 % (по данните в кадастралната карта), което отразява преобладаващо земеделския ѝ характер (средната стойност за страната е 58,7 %).

Таблица 8. Обработваеми земеделски площи в община Балчик за периода 2014-2017 г.

Обработваеми земеделски площи /дка/	
2014 г.	370 000
2015 г.	371 438
2016 г.	370939
2017 г.	353 460

Източник: Общинска служба „Земеделие“ – гр. Балчик

В контраст с крайбрежната част е селскостопанската Добруджанска равнина, в която богатите почвени ресурси и специфичният климат са фактор за развитието на земеделието и земеделския начин на живот в големите по площ добруджански села. Еднообразният характер на производство и бит върху голяма площ с малко население я определят като периферна и изостанала, но в същото време съхраняват нейния традиционен простор и мащабност и я превръщат в сериозен екологичен ресурс за устойчиво развитие на крайбрежието и страната.

Таблица 9. Отглеждани култури по площ в община Балчик за периода 2014-2017 г. (ха)

Култури	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Пшеница	15667.4475	14734.5573	15663.9701	14672.1038
Ечемик	689.0928	909.7795	503.1078	397.043
Рапица	1483.7966	1679.2951	1734.9066	1772.5124
Царевица за зърно	394.063	2723.9011	467.0312	594.4176
Слънчоглед	304.7442	2841.804	522.12	540.0346
Овес	0.9643	0.9868	8	4
Фасул	0.2	77.3525	3.2	6.5
Грах		132.6779	16.604	47.3
Леща		20.0662	3.9	54.7478
Ябълки	53.3665	52.5847	54.3386	45.6777
Череша	61.5715	61.2354	71.2029	69.983
Малини	0.035		2.7	5.2
Лавандула	77.7531	95.9892	153.3881	266.9261
Лозя винени	12.7242	13.4653	13.5723	13.3088
Лозя десертни	0.0448	0.04	0.088	3.9007

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Добрич

Близо 80% от територията на общината е заета от земеделски земи, като над 90% от тях са заети от обработваеми земи - ниви. Основна култура е пшеницата, следвана от рапица, слънчоглед, царевица за зърно. Пшеницата от района е утвърден търговски продукт с добра реализация, но липсва икономически стимул за разширение на производството ѝ, поради ниска доходност. Фуражните култури са с незначителни и намаляващи площи. Преобладаващото производство е върху окрупнени масиви, с добра агрокултура и сравнително обновен машинен парк. Стопанските субекти са представени основно от кооперации, които обработват повече от половината от нивите. По-малко от 4% от земята се обработва от частни земеделски стопани.

По данни на Областна дирекция „Земеделие“ гр. Добрич към 2011 г. в Регистъра на земеделските производители са регистрирани 4 кооперации.

Трайните насаждения са по-слабо застъпени и заемат само около 1,5% от земеделските земи. Представени са от овощни видове (ябълки и праскови) и лозя (предимно винени, разположени по крайбрежието). Голяма част от имотите с трайни насаждения са с променено предназначение. При зеленчукопроизводството се наблюдава крайно редуцирано производство поради загубените възможности за напояване, трудоемкостта и високата себестойност. Добивите от трайни насаждения и зеленчуци са далеч под местните потребности, особено в туристическия сезон.

Около 2% от земеделската земя - лозя, овощни градини, фуражни култури, разположена основно в долината на р. Батова, е била напоявана от изградена хидро-мелиоративна система.

Животновъдство

На следващата таблица са представени данни за територията на община Балчик за броя на селскостопанските животни за периода 2014-2018 г.

Таблица 10. Брой селскостопански животни в община Балчик за периода 2014-2018 г.

Селскостопански животни	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Овце – общо	3 340	3 827	4 480	4 175	4 110
в т.ч. овце – млечни*	3 093	3 582	4 065	3 771	3 876
Кози – общо	429	142	102	107	119
в т.ч. кози – майки*	420	135	96	100	114
Птици – общо	1 220	1 219	5	5	1 200
в т.ч. пуйки	3	5	1 710	3	1 200
в т.ч. гъски	17	14	1 710	1 200	4 170
в т.ч. пъдпъдъци	1 200	1 200	4 385	1 200	1 356
Зайци - общо	8	64	1 695	7	273
Коне*	1	4 350	259	4 296	86
Пчелни семейства	4 585	64	123	1 904	112
в т.ч. зайкини – майки	8	1 725	203	455	766
Говеда и биволи – общо*	1 670	371	906	97	85
в т.ч. телета и малачета до 1 г.*	271	116	184	158	8
в т.ч. телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за уговяване*	47	176	68	905	5
в т.ч. телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници*	215	926	6	242	11
в т.ч. крави – млечни*	1 118	118	5	67	4 110
в т.ч. овце – месодайни*	6	3	11	7	3 876
в т.ч. кози – други*	9	7	448	2	119
Калифорнийски червеи	698	448	4 480	11	114

Източник: Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Добрич

Традиционни за общината са говедовъдството и овцевъдството. Понастоящем животновъдството е дребно, съсредоточено в частния сектор и полунатурализирано.

Горско стопанство

Общата площ на горските територии е 6 474,74 ха. От тях 7,3% са с режим на особена териториално устройствена защита по Закона за защитените територии, в т.ч. поддържания резерват „Балтата“ в землището на Оброчище и частта от природния парк „Златни пясъци“ в землището на с. Кранево. Предвид водещата курортно-туристическа функция на общината, освен защитените територии, горите в еднокилометровата полоса покрай морския бряг са определени в лесоустройствените планове за „зелена зона“. В тази зона попадат близо 27,3% от горските територии в общината. Общо над 58% от горските територии в общината (в и извън еднокилометровата полоса) представляват специални горски територии по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за горите, в т.ч. защитени територии по ЗЗТ, за интензивно поддържане на дивеча, горски разсадници, с рекреационно значение и др., всички те – и в границите на защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (вж. чл. 5, ал. 3, т. 1 от ЗГ).

Специфично стопанско значение и стойност като характерен елемент на ландшафта имат полезащитните горски пояси. Те заемат над 20% от горските територии, като най-голям е делът им в землищата със селскостопански характер, като тези на Гурково, Дропла, Соколово и др. Друг специфичен елемент на ландшафта са малките по площ горски масиви, разположени в селскостопанската част от общинската територия, разположена на платото.

Следва също да се добави, че лошите атмосферни и почвени условия по стръмната крайбрежна ивица не позволяват развитие на пълноценни гори, въпреки усилията за залесяване.

На основание изложеното може да се обобщи, че на територията на община Балчик не е налице съществен ресурс за развитие на дърводобивно горско стопанство.

Понастоящем конкурентноспособността на аграрния сектор все още е ниска. Така той не може да изпълни пълноценно функцията си на „втори стълб“ и алтернатива на туризма в социално-икономическото развитие на общината. Като резултативен ефект, това води и до задълбочаване на изолацията и застой в развитието на вътрешните части от територията на общината.

Независимо от така формулирания основен извод, са налице положителни симптоми за подобряване на икономическите резултати особено в зърнопроизводството, което все повече добива облика на модерно производство, базирано на съвременна механизация на производствените процеси, на използваните технологии и др.

Индустриалният сектор е с минимално значение за общинската икономика както по отношение броя на наетите лица, така и според обема на приходите. Общинската икономика е представена основно от добивната и преработващата индустрии. Добивната индустрия в

общината е представена от две варовикови кариери – „Момчил“ (обрязан камък, чакъл) и „Ляхово“ - взривена скална маса, както и от мината за добив на манган при Оброчище и Църква. Добруджанското въглищно находище не се експлоатира за добив на въглища поради голямата дълбочина, сложни геоложки условия и неприложимост на наличните технологии. Има решение на МС, с което е отстъпена концесия за търсене, проучване и добив на природен газ между въглищните пластове.

През последните години е налице засилена инвестиционна активност за изграждане на инфраструктура за енергодобив от възобновяеми източници – ветроелектрогенератори. Заедно с реализирания ветроенергиен парк „Храброво“ (в землището на едноименното село) съществуват и проекти за изграждане на ветроенергийни паркове в други землища. Същите проекти са подложени на сериозни екологични оценки – за въздействието на ветрогенераторите върху защитени зони „Белите скали“, „Батова“, „Балчик“, „Крайморска Добруджа“ и пр. за опазване на дивите птици, природните местообитания и дивата флора и фауна. Сам по себе си този вид енергодобив не влияе съществено върху трудовата заетост.

В община Балчик основно се развиват производствени дейности в сферата хранително-вкусовата промишленост. Понастоящем индустрията, свързана с преработка на селскостопанска продукция, включва производството на растителни (слънчогледови) масла, преработка на животински продукти в мандрите при Сенокос и Царичино, консервна фабрика при Гурково. От останалите производства по-значими са метало-обработката и електро-техническата индустрия. Водещи предприятия в тези производства са „Геомашремонт“ (за производство и ремонт на оборудване за геологията) и „Елпромтермо“ (за производство на електропещи).

Във вторичния сектор е налице тенденция на рязко намаляване на броя на наетите както в добивната, така и в преработващата промишленост и в строителството. С проявлението на икономическата криза, промишлени производства, които са с остарели технологии, неконкурентни на съвременните иновативни производства, постепенно отпадат от производствената листа на общината.

Туризм

Туризмът е приоритетен отрасъл за община Балчик. Общината разполага с изобилие от ресурси и има традиции в развитието на морски ваканционен туризъм. Характерни за нея са просторните черноморски плажове. Общата площ на крайбрежната ивица в границите на общината е 457 279 кв.м. Площта на охраняемите плажове е 347 894 кв.м. Значителни финансови средства се отделят за развитието на туризма. Едни от най-сериозните проблеми,

които възпрепятстват туристическото развитие са свлачищните процеси, както и изразената сезонност.

Туристическия сектор (отрасъл „Хотелиерство и ресторантьорство“) е с водещи функции в социално-икономическия комплекс на община Балчик както по отношение на броя на наетите лица (без работодателите и едноличните собственици), така и по приходите от дейност.

Данните за 2017 г. показват, че в туризма са били ангажирани (наети) 2 894 д. от общо 7 087 д. във всички икономически отрасли в общината. Това е 40,8% от общия брой на наетите. Няма друг отрасъл в общината с подобен висок относителен дял на наетите лица. Ако към този брой се прибавят и лицата, които са работодатели или еднолични собственици на малки места за подслон, малки заведения за хранене и др., то туристическият сектор се очертава като основно място за трудова заетост на населението.

Основната инфраструктура на туристическото обслужване включва легловата база за наемане, която е съсредоточена основно в к.к. „Албена“, с. Кранево, гр. Балчик и вилните зони, както и в землищата на селата Оброчище, Рогачево и Гурково. Заведенията за хранене и развлечения са друг основен елемент на развитата в общината инфраструктура за обслужване на туризма. Други елементи на туристическата инфраструктура с потенциал за обогатяване на туристическия пакет и целогодишно обслужване са:

- Добре развитата инфраструктура на туристическото обслужване на к.к. „Албена“ и в частност – базите за настаняване и хранене, предоставят благоприятни възможности за стимулиране на делови, конгресен и фестивален туризъм;
- Спортната база в к.к. „Албена“ е една от най-големите спортно-възстановителни бази в тази част на света. Прекрасната комбинация от професионални спортни съоръжения, модерни хотели с високо качество на обслужване, възможности за СПА и прекрасно съхранена природа прави Албена притегателен център за любителите на спорта от много националности и всички възрасти през всеки сезон от годината. Албена предлага богат избор от над 42 спорта, които могат да се упражняват от любители и професионални състезатели и отбори. Ежегодно се организират световни, европейски, балкански и национални първенства. Арена на спортните прояви е уникална мултифункционална зала. Комплексът разполага със 7 футболни стадиона, игрище за хокей на трева, 13 открити и 3 закрити тенис корта, 21 открити и 4 закрити басейна, както и множество възможности за практикуване на водни спортове. На територията на курорта функционира елитна конна база и ежегодно се провежда международен турнир по конен спорт. Близко до Албена са разположени 3 голф игрища „Блексирама“, „Лайтхаус Голф

Ризорт“ и „Тракийски скали“. На играчите на голф, които пристигат на почивка в България, Албена предлага 5-звездно настаняване. Курортът предлага и организацията на тренировки и участия в провеждащите се голф турнири.

- Принос в тази посока има и все по -разширяващата се база за голф. Изградени са две голф-игрища „шампионатен тип“ (с 18 дупки) върху платото североизточно от града, в м. „Табията“. Окомплектовани са с бази за настаняване и други съоръжения за спорт и отдых: тенис-кортове, футболни игрища, басейни, СПА-центрове, фитнес-зали и др.;

- Яхтеното пристанище на Балчик с капацитет 70 яхти е база за развитие на водни спортове и атракции. От морската гара на Балчик чрез хидробуси се осъществяват връзки с к.к. „Златни пясъци“ и к.к. „Св. Св. Константин и Елена“ край Варна, като основният пътникопоток е туристически;

- Към транспортната инфраструктура, осигуряваща допълнителна атрактивност за развитие на туризма, може да се причисли и бившето военно летище, за което се предвиждат и граждански функции – обслужване на полети с развлекателен характер;

- Условия за развитие на лечебен туризъм има в калолечебния и морски курорт „Балчишка Тузла“. Курортът е с потенциал за възстановяване и ново развитие с обогатени функции. Важно условие, отнасящо се за бъдещата ревитализация на територията, е максималното опазване на заварената естествена среда;

- Защитените територии (поддържан резерват „Балтата“, частта от Природен парк „Златни пясъци“), лесопарковете, курортните гори и зоните с разнообразен релеф във вътрешността са места за практикуване на еко-и фото-туризъм. Тези дадености правят територията привлекателна и за развитие на конен туризъм (конна база в с. Стражица, в к.к. Албена), велотуризм и др. Така, освен познавателната си стойност, те са ресурс и на активния отдых;

- Минералните води са другата привлекателна за туризма природна даденост. Възможността за обогатяване на основния туристически продукт с балнеолечение и профилактика е добре оползотворена само в к.к. „Албена“;

- Ловният туризъм е друга форма с известно самостоятелно развитие. Условия за него предлага Държавна дивечовъдна станция Балчик;

- Богатото културно-историческо наследство на общината провокира развитието на културно-познавателен туризъм. Тук следва да се добави и Етнографски комплекс „Соколово“, където се представят местните традиции и занаяти, както и български фолклор;

- Културният календар на общината се отличава с богатство и разнообразие. Част от проявите са се утвърдили като традиционни. Местните събори са други форми за популяризиране на местните традиции, предизвикващи туристически интерес;
- Традиционният бит и поминък на населението от селата Оброчище, Соколово, Рогачево, Безводица, Гурково и др. представляват потенциал за развитие и на селски туризъм;
- Информационни туристически центрове функционират в гр. Балчик, к.к. „Албена“ и с. Кранево.

Таблицата по-долу представя основни данни за сферата на туризма на територията на община Балчик.

Таблица 11. Основни показатели за туризма в община Балчик за периода 2012-2016 г.

Показатели	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Места за настаняване¹	98	110	118	110	122
Легла (брой)	25 451	27 195	26 453	23 252	24 905
Легладенонощия (брой)	2 874 266	2 936 449	3 028 626	2 769 771	3 313 145
Стаи (брой)	9 978	11 062	10 646	9 667	10 273
Реализирани нощувки (брой)	1 827 544	1 891 982	1 688 223	1 556 480	1 773 157
Пренощували лица (брой)	297 318	309 096	286 982	285 724	337 600
Приходи от нощувки (лв.)	42 759 309	45 727 916	83 805 433	80 374 486	94 828 672
Хотели	83	87	89	86	91
Легла (брой)	23 919	25 342	24 524	21 905	23 349
Легладенонощия (брой)	2 666 033	2 752 705	2 817 508	2 603 762	3 139 991
Стаи (брой)	9 355	10 291	9 832	9 102	9 632
Реализирани нощувки (брой)	1 760 016	1 825 588	1 608 342	1 497 062	1 715 905
Пренощували лица (брой)	289 432	300 110	275 208	275 726	327 424
Приходи от нощувки (лв.)	41 150 086	44 495 769	81 849 936	78 822 044	93 539 814

Източник: Национален статистически институт 2018 г.

Изведените данни от таблицата показват, че през последните години все повече нараства значението на туризма в икономическото развитие на общината. Увеличение се наблюдава в местата за настаняване, като от 98 през 2012 г., са нараснали до 122 през 2016 г. През 2016 г. броят на пренощувалите лица също бележи увеличение с 13,5% (337 600 д.) спрямо 2012 г. (297 318 д.). При реализираните приходи от нощувки в местата за настаняване се отчита увеличение от 121% през разглеждания период. Броят на хотелите също се увеличава от 83 на 91 за разглеждания период 2012-2016 г. Увеличение се наблюдава и при реализираните нощувки и при приходите от нощувки в хотелите за периода 2012-2016 г.

Основен отрасъл на икономическото развитие на община Балчик е именно секторът на туризма. Както се вижда от таблицата през разглеждания период 2012-2016 г. туристическият отрасъл в общината търпи развитие, което се дължи на благоприятното географско положение, увеличаващият се дял на чуждестранните преки инвестиции.

Поради интензивното развитие на туризма през последните две десетилетия значителни средства са инвестирани в строителството на сгради, ремонти и строително-монтажни работи, които да служат за настаняване, подслон, изхранване и допълнителни услуги, насочени към посетители от други региони.

На основата на анализа дотук може да се обобщи, че през последните години в община Балчик значително развитие получава туризмът. Фирмите от отрасъла туризъм и в частност сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ отчитат най-големи стойности по отношение на показатели като реализирани нетни приходи от продажби, брой наети лица и инвестиционни вложения.

Традициите и наличните ресурси на общината изискват и в бъдеще туризмът да продължи да се развива като основния приоритетен отрасъл. В съответствие с принципите на устойчивия растеж, туристическото развитие следва да гарантира приходи и работни места в общината, като същевременно се създават приятни изживявания за туристите, както и опазване на околната среда и културното наследство. В тази насока в общината са налични достатъчно като количество средства за подслон и места за настаняване. Следва да се работи в посока на поддържане и подобряване на тяхното качество, обслужването, разнообразието на услугите, хигиената и т.н.

По-нататъшното развитие на туризма следва да се насочи към разрешаване на основните проблеми в тази област, а именно преодоляване на сезонността и увеличаване на пълняемостта на местата за настаняване и средствата за подслон в общината. Попълноценното използване на легловия капацитет е свързано с привличане на по-голям брой туристи и то главно извън основния сезон. В тази насока следва да се извършват регулярни проучвания на редовните и потенциалните туристически пазари. Привличането на туристи извън летния сезон може да се постигне като основният туристически продукт на общината – морския ваканционен туризъм – се разнообрази с допълнителни туристически услуги, така че да се гарантира развитието на специализирани видове туризъм. Като алтернатива на масовия туризъм и значително ефективен за привличане на туристи извън сезона често се посочва конгресния и бизнес туризъм. Община Балчик разполага и с добре развита база за развитие на спортен туризъм, както и с ресурси за развитие на балнеотуризъм, културен туризъм екотуризъм, ловен туризъм, селски туризъм и т.н.

Община Балчик трябва все по-активно да работи в посока за удължаване на туристическия сезон и разнообразяване на туристическия продукт и превръщането на общината в целогодишна туристическа дестинация.

3. Пазар на труда

Икономическата активност е важен социално-демографски фактор, който определя параметрите и състоянието на работната сила. Икономически активното население обхваща всички, които са заети или безработни.

Основна характеристика на икономическата активност, респ. заетостта в общината, е сезонността в основните отрасли – туризъм и селско стопанство.

Основната тенденция, характеризираща развитието на заетостта през последните години, е нарастването на дела на заетите в третичния сектор (услугите – основно туристическо обслужване – хотели и ресторанти).

През 2017 г. броят на заетите лица в общината е 7 087 д., като най-голям е делът на заетите в сектора на „Хотелиерство и ресторантьорство“. Коефициентът на заетост в община Балчик към 2017 г. е 59,7%, като се наблюдава увеличение спрямо 2014 г., когато е 53,6%.

Таблица 12. Средна годишна работна заплата на наетите по трудово правоотношение за периода 2014-2017 г. (лева)

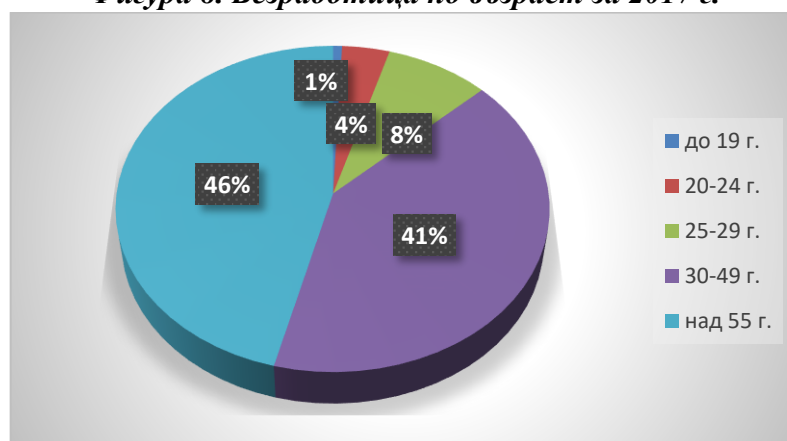
Година	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.
Средна годишна работна заплата (лв.)	8 293	8 617	9 563	10 487

Източник: НСИ, 2018 г., www.nsi.bg

Средната годишна работна заплата на наетите по трудово или служебно правоотношение към 2017 г. по данни на ТСБ Добрич е 10 487 лв. (2014 г. е 8 293 лв.).

Към 2017 г. равнището на безработицата е 5,5%, като броят на регистрираните безработни лица е 444. Наблюдава се намаление с 52,2% спрямо 2014 г., когато броят на безработните лица е 932, а процентът на безработица е 11,5%, като тогава е отчетен и най-високият процент на безработица. По-висок е процентът на безработицата при жените през целия разглеждан период 2014-2017 г. Най-висок е процентът на безработицата на лицата между 30-39 г. и над 55 годишна възраст.

Фигура 8. Безработица по възраст за 2017 г.

Източник: ТСБ – гр. Добрич

Разкритите нови работни места в община Балчик през 2017 г. са 579. Броят на сключените договори по мерките за насърчаване на заетостта през целият разглеждан период са по един, с изключение на 2017 г. с 2 и 2018 г. с 3. Броят на безработните лица, включени в мерките за насърчаване на заетостта по ОПРЧР за 2017 г. са 33, като се отчита намаление спрямо 2014 г., когато са 72 лица.

Броят на безработните лица, включени в квалификационни и преквалификационни курсове за 2017 г., е 60 д., а през 2015 г. – 349 д.

Най-голям е дялът на безработните лица с начално образование, следвани от лицата със завършено средно и средно професионално образование. Броят на безработните лица с висше образование е малък и една от причините за това е, че голяма част от младите и образовани хора напускат пределите на общината в търсене на по-добра професионална реализация.

За справянето с безработицата в общината се изпълняват различни програми за заетост, като „Активиране на неактивните лица „Клио“, „Помощ при пенсиониране“, както и Регионална програма за заетост. Друг проект, който допринесе за намаляване на безработицата е „Подобряване достъпа до заетост в община Балчик“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

4. Социално развитие

В община Балчик функционират 7 учебни институции, от които 6 общообразователни училища (СУ „Христо Смирненски“ в с. Оброчище, СУ „Христо Ботев“ в гр. Балчик, ОУ „Г. С. Раковски“ в с. Сенокос, ОУ „В. Левски“ в с. Соколово, ОУ „Антим I“ в гр. Балчик, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Балчик) и 1 специално училище (ПУИ „Акад. Т. Самодумов“ в с. Кранево). Професионалната гимназия за кадри в обслужващата сфера „Алеко Константинов“ – гр. Балчик е закрыта през 2014 г.

По отношение на индикаторите в сферата на образованието през последната година се наблюдават някои различия в сравнение с учебната 2015/2016 г. За учебната 2016/2017 г. броят на децата в детските градини е намалял в сравнение с предходната от 629 на 597.

През учебната 2016/2017 г. броят на детските градини в общината е 13, като до 2014 г. са били 14. През разглеждания период 2012-2017 г. се наблюдава намаление в броя на децата в детските градини от 782 през учебната 2012/2013 г. на 597 през учебната 2016/2017 г. Броят на общообразователните училища остава постоянен за периода 2012-2017 г. – 6 училища, като на територията на общината е разположено и едно специално училище за деца с умствена изостаналост. Броят на преподавателите във всички учебни институции към 2017 г. е 155 и

намалява с 5,2% спрямо 2012 г. (147). През учебната 2016/2017 г. се отчита спад и в броят на преподавателите в професионални гимназии и училища след VI, VII и VIII клас към 2017 г. с 53% спрямо 2012/2013 г. Броят на учащите в специалните училища също намалява от 81 през 2012/2013 г. на 64 през 2016/2017 г. Същата тенденция важи и за учащите в професионални гимназии (II и III степен професионална квалификация).

Броят на завършилите средно образование (IX-XII) клас бележи спад от 42 ученици през 2012/2013 г. на 16 ученици през 2016/2017 г.

Намалението в броя на учениците се дължи на протичащите негативни демографски и емиграционни процеси на територията на община Балчик.

Друг проблем в общината е отпадането на учащи от I-VIII клас от общообразователните и специални училища, чийто брой постоянно нараства през разглеждания период.

Таблица 13. Индикатори в сферата на образованието

Показатели	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Детски градини - общо	14	14	13	13	13
Детски учители	71	71	69	68	69
Деца	782	714	716	629	597
Общообразователни училища	6	6	6	6	6
Специални училища	1	1	1	1	1
Професионални гимназии	1	1	-	-	-
Общо преподаватели по видове учебни институции	155	159	155	145	147
Преподаватели в общообразователни училища	130	132	130	134	132
Преподаватели в професионални гимназии и училища след VI, VII и VIII клас	13	13	13	6	6
Преподаватели в специални училища	12	14	12	10	9
Общо - учащи по видове учебни институции	1 925	1 901	1 829	1 622	1 591
Учащи в общообразователни училища	1 628	1 625	1 560	1 396	1 363
Учащи в професионални гимназии (III степен професионална квалификация)	34	33	21	6	-
Учащи в професионални гимназии и професионални училища (II степен професионална квалификация)	160	140	143	128	146

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Показатели	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
Учащи в професионални училища след VIII клас (I степен професионална квалификация)	29	22	18	17	18
Учащи в специални училища	74	81	87	75	64
Учащи I-VIII клас, напуснали общообразователните и специални училища	54	105	120	84	101
Завършили основно образование (I-VIII) клас	93	113	124	106	96
Завършили средно образование (IX-XII) клас	42	20	27	47	16
Завършили в програми за придобиване на II-ра степен професионална квалификация	42	20	14	34	10
Завършили в програми за придобиване на III-та степен професионална квалификация	-	-	13	13	6
Учащи I-VIII клас, напуснали общообразователните и специални училища	54	105	120	84	101

Източник: НСИ, <http://www.nsi.bg/bg>, 2018 г.

Един от основните проблеми на образователната система е ранното отпадане на ученици от образователната система. Този проблем е породен от различни причини, като лошото качество на живот, бедността, процесите на емиграция, които водят до принудителното откъсване на децата от образованието, етнокултурните различия, свързани с ранното встъпване в брак, изолирания начин на живот и др.

За задържането на учениците в училище се провеждат извънкласни дейности, които да активират учениците и да ги задържат в училище. Един от проектите, който се изпълнява на територията на общината, е „Заедно можем“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, с цел подпомагане общуването и взаимното опознаване между децата от различните етнически групи на територията на община Балчик, чрез участието им в новогодишни, спортни и фолклорни празници, конкурси, театрални постановки. За по-бързата адаптация на децата от малцинствата би трябвало да допринесат организираните чествания на празници и мероприятия. В резултат от дейностите по проекта 151 деца от етническите малцинства получават пълноценна социализация, равен достъп до качествено образование, съхраняване и развиване на културната идентичност. С помощта на

създадените партньорства по проекта се утвърждава интеркултурното образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.

По отношение на индикаторите в сферата на здравеопазването данните за медицински кадри, обслужващи населението на община Балчик, броят на общопрактикуващите лекари се променя от 13 през 2013 г. на 11 през 2016 г. Броят на лекарите по дентална медицина бележи увеличение от 12 на 14 през 2016 г. При медицинските специалисти по здравни грижи се забелязва намаление през 2016 г. с 6,8% спрямо 2013 г.

В общината има само една детска ясла, като броят на децата в нея варира от 22 в началото на разглеждания период до 20 към края на 2016 г. Броят на местата в яслата е намалял от 26 през 2013 г. на 20 през 2016 г.

През 2014 г. е реализиран Проект „Преустройство, ремонт и инсталации на част от сградата на МБАЛ – Балчик за оборудване със специализирана апаратура“, финансиран по Оперативна програма „Регионално развитие“, в резултат на изпълнението му е въведено в експлоатация медицинско оборудване за прилагане на високотехнологични болнични дейности. Със средства от Общинския бюджет е осъществен и основен ремонт на МБАЛ Балчик.

Таблица 14. Индикатори в сферата на здравеопазването

Показатели	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.
Медицински кадри към 31.12				
Болнични заведения	3	3	3	3
Брой	3	3	3	3
Легла	238	238	238	242
Лекари - общо	64	65	63	64
в т.ч. Общопрактикуващи ¹	13	12	12	11
Лекари по дентална медицина	12	11	12	14
Медицински специалисти по здравни грижи	132	128	124	123
Детски ясли				
Детски ясли - общо	1	1	1	1
места	26	26	20	20
Децата - общо	22	12	17	20

Източник: НСИ, 2018 г., www.nsi.bg

III. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИТЕ ПЛАНОВЕ РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнението на мерките, предвидени в Общинския план за развитие на община Балчик през периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. *Следвана е структурата на Актуализираният ОПР* – стратегически цели, приоритети и специфични цели, като резултатите за изпълнението на конкретните мерки и цели са въз основа на информацията, предоставена от дирекциите и отделите в Община Балчик, външни институции и организации.

Основната стратегическа цел на общинската политика за периода 2014-2020 година е постигането на устойчиво икономическо и социално развитие при запазване на съществуващия демографски потенциал.

Общинският план за развитие на община Балчик 2014-2020 г. включва **5 стратегически цели, 5 приоритета и 10 специфични цели, които да ги постигнат:**

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Устойчиво развитие на туризма в община Балчик;
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Развита местна икономика, основана на знание и иновации;
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик;
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4: Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация;
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет.

1. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“

Стратегическа цел 1 „Устойчиво развитие на туризма в община Балчик“ е насочена към насърчаване на развитието на туризма в община Балчик, чрез разнообразяване на туристическите продукти и удължаване на туристическия сезон.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 1 „Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон“, който е насочен към разнообразяване на туристическите

продукти в общината, както и към удължаване на туристическия сезон. Подобряването на състоянието на туристическата инфраструктура е ключов фактор за привличането на инвестиции в сферата на туризма и увеличаване на реализираните приходи. Основен акцент е поставен и върху промотирането и популяризирането на община Балчик като туристическа и културна дестинация с разнообразни форми за практикуване на туризъм.

Приоритетът включва 2 специфични цели и общо 9 мерки за тяхното постигане.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 1.1 Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик, като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм

Специфична цел 1.1. съдържа общо 4 мерки, насочени към:

- Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма;
- Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти;
- Промотиране и популяризиране на община Балчик, като туристическа дестинация;
- Подобряване на информационно-туристическата база в общината.

През 2018 г. по първата мярка Общината е извършвала дейности по текущо поддържане на инфраструктура и зелени площи в туристическата програма. По същата мярка се реализира и проект „Подобряване на връзката на третични възли Мангалия и Балчик до TEN-T инфраструктура“ /Improving the connection of tertiary nodes Mangalia and Balchik to TEN-T infrastructure/, финансиран по програмата за трансгранично сътрудничество България-Румъния.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 1.1. е в размер на 7 472 хил. лв., което е 46% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 1.2 Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон

Специфична цел 1.2. съдържа общо 5 мерки, насочени към:

- Създаване на нови туристически продукти и обекти;
- Насърчаване на алтернативни видове туризъм;
- Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство;

- Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИИ и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение;
- Сътрудничество и партньорство в областта на туризма.

През 2018 г. са изпълнявани дейности по мярка 1.2.3. „Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство“, по-точно насърчаване на традиционни празници и изложби в общината, с цел развитието на културата в общината, съхраняване на движимото културно наследство и разширяване и разнообразяване на съществуващите туристически продукти и услуги.

По мярка 1.2.4. „Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИИ и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение“ е изпълнен проект „Представяне на регионалното културно наследство в 3D („Advertising of Regional Cultural Heritage in 3D - Arch 3D“)“. Проектът е финансиран от Програма за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния - България 2014-2020 и е стартирал през 2016 г., а приключва през 2018 г. По същата мярка през 2018 г. са извършени дейности по благоустрояването на Централен вход на читалище „П. Хилендарски“ гр. Балчик и изграждане на паметник на Кирил и Методий в гр. Балчик.

По останалите мерки не са изпълнявани дейности през 2018 г.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 1.2. е в размер на 1 068 хил. лв., което е 14% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

2. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“

Стратегическа цел 2 „Развита местна икономика, основана на знание и иновации“ е насочена към развитието на предприемачеството в общината, привличането на чужди инвестиции в общината, които да ускорят икономическото развитие.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 2 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината“, който е насочен към засилване на конкурентоспособността на местната икономика, чрез създаването на условия за насърчаване на развитието на бизнеса и подобряване на инвестиционния климат. Приоритетните дейности са насочени към

структурно балансиране на отраслите – туризъм, морско дело, селско стопанство, преработвателна промишленост, като внимание е обърнато и на клъстеризирането. Приоритетно в развитието на общинската икономика е и стимулирането на бизнеса, ограничаване на изоставането в технологичното развитие, както и на подобряване на услугите за местния бизнес.

Приоритетът включва 2 специфични цели и общо 7 мерки.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината

Специфична цел 2.1. съдържа общо 4 мерки, насочени към:

- Подобряване на условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината;
- Привличане на инвестиции в общината;
- Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства;
- Подобряване на административните услуги за бизнеса.

През 2018 г. по мерките не са изпълнявани дейности.

Специфична цел 2.2. Подкрепа за развитие на секторите на икономиката

Специфична цел 2.2. включва следните мерки:

- Развитие на конкурентен аграрен сектор;
- Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в община;
- Активна позиция на общината по отношение на летище Балчик при определяне на неговия профил и планове за модернизация и експлоатация с цел превръщането му в регионален транспортен възел с развити логистични функции, интегриран с цялостната транспортна и бизнес инфраструктура.

По тази специфична цел през 2018 г. е започнало изпълнението на проект „Ферма и риболупилня за интензивно отглеждане на калкан (psetta maxima) в рециркулационна система“ - сектор „Рециркулационни системи“ към Мярка 2.2.2. „Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в община“, финансиран по Програмата за морско дело и рибарство, като се очаква проектът да приключи през 2019 г.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 2.2. е в размер на 1 656 хил. лв., което е 19% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

3. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“

Стратегическа цел 3 „Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик“ е насочена към подобряване на качеството на жизнената среда на територията на община Балчик, чрез рехабилитация и изграждане на транспортна инфраструктура, модернизация и изграждане на ВиК инфраструктура, благоустрояване на селищната среда.

Към тази стратегическа цел е заложен Приоритет 3 „Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда“, който е насочен към изграждане и модернизация на съществуващата транспортна и морска инфраструктура, рехабилитация на водопроводната и канализационната мрежи в общината, както и благоустрояването на населените места в общината. Основен акцент е поставен и върху опазването на околната среда чрез реализирането на проекти за опазване на биологичното разнообразие, мерки за борба с измененията на климата и др. Всички тези интегрирани дейности и проекти целят да превърнат община Балчик в привлекателно място за живот със съхранена природна среда.

Приоритетът включва 9 мерки, които целят постигането на следните 2 специфични цели:

- Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура;
- Опазване на околната среда.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 3.1. Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура

Специфична цел 3.1. включва следните мерки:

- Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината;
- Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура;

- Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани);
- Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата;
- Развитие на енергийната инфраструктура;
- Развитие инфраструктурата на информационното общество;
- Благоустрояване на селищната среда, включително и на територията на селата.

През 2018 г. с целеви средства от общинския бюджет е извършена рехабилитация на ул. „Струма“ в община Балчик, като са рехабилитирани около 3 600 м.².

През същата година стартира и изпълнението на проект „Рехабилитация на част от пътната мрежа на община Балчик, с оглед запазване и развитие на нейната пропускателна способност“, финансиран по Програмата за развитие на селските райони. С реализирането на проекта ще се извърши:

- Рехабилитация на общински път DOB1107/II-71, Добрич-Батово/ Одръци-граница община(Добричка-Балчик)-Храброво-Бобовец-Стражица- /DOB2004/ в землището на община Балчик, от км. 4+700 до км. 8+420, L=3 720 m. и от км. 11+490 км. до км. 13+725, L=2 235 m.;
- Рехабилитация на общински път DOB2004 /II-27, Добрич-Балчик-Стражица-Балчик/ /DOB1149/ от км. 0+000 до км. 2+250“;
- Рехабилитация на общински път DOB2142 /III-296, Вранино-Каварна/ - Граница община Каварна – Балчик – Гурково – Царичино – I-9 от км. 8+250 до км. 13+760 в землището на община Балчик.

Друг проект, който стартира през 2018 г., е „Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежа на с. Оброчище“, финансиран по ПУДООС. Проектът включва реконструкция на улични водопроводи и изграждане на нови сградни водопроводни отклонения към съответните имоти. Общата дължина на предвидения за реконструкция водопровод е 946,50 метра, а на проектираната смесена канализация – 1 040 метра. Заложените дейности обхващат основни артерии във водоснабдителната и канализационната инфраструктура на с. Оброчище – улиците „Черно море“, „Средна гора“, „Добруджа“, „Ропотамо“.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 3.1. е в размер на 7 239 хил. лв., което е 24% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 3.2 Опазване на околната среда

Тази цел включва следните мерки:

- Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията;
- Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците.

През 2018 г. е извършено почистване на коритото на р. Краневска, както и са реализирани дейности, свързани с управлението на отпадъци, по-конкретно на регионалното депо в с. Стожер.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 3.2. е в размер на 819 хил. лв., което е 6% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

4. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“

Стратегическа цел 4 „Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация“ е насочена към осигуряването на условия за достъпно и качествено образование и здравеопазване, повишаване на качеството на живот на хората в неравностойно положение и повишаване на трудовата заетост.

Към тази стратегическа цел е заложен 1 приоритет: Приоритет 4 „Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи“.

По този приоритет са заложили 8 мерки, целящи постигането на 2 специфични цели:

- Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище;
- Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по специфични цели и мерки.

Специфична цел 4.1. Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище

Тази цел включва следните мерки:

- Осигуряване на достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система;
- Обвързване образователната система с пазара на труда.

През 2018 г. се изпълнява проект „Заедно можем“, финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, с цел подпомагане общуването и взаимното

опознаване между децата от различните етнически групи на територията на община Балчик. Проектът е стартирал през 2016 г. и неговото изпълнение продължава и към края на 2018 г.

С целеви средства от Централния и Общинския бюджет е извършен и основен ремонт на детската градина в с. Кранево и ОР ЦСОП с. Кранево, като са реконструирани 798 м.².

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 4.1. е в размер на 438 хил. лв., което е 14% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Специфична цел 4.2. Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги

Тази специфична цел включва следните мерки:

- Укрепване и разширяване на системата за здравно обслужване в общината;
- Подобряване на спортната материална база в общината;
- Повишаване на трудовата заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила;
- Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация;
- Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото;
- Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната политика.

През 2018 г. със средства от Общинския бюджет са финансирани спортните клубове в общината и е извършена поддръжка на спортните бази.

По мярката за повишаване на трудовата заетост към края на 2018 г. се изпълняват 2 проекта, финансирани по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, които са стартирали своето изпълнение през 2016 г. Първият проект е „Нови работни места в ЕКОГРУП ЕООД“, като проектът включва разкриване на 22 нови работни места в Екогруп ЕООД, на които да бъдат назначени безработни лица над 54 години за период от 12 месеца на длъжности: Готвач (6 лица), Камериер/камериерка, хотел (6 лица), Общ работник (7 лица), Работник, поддръжка (3 лица). Новоразкритите 7 работни места в пералното стопанство, на което ще работят лицата, назначени на длъжност „Общ работник“ ще бъдат оборудвани с перална машина, сушилня и каландър. Изпълнението на проекта ще предостави на 22 лица в предпензионна възраст справедливо третиране на пазара на труда, възможност да участват в заетост и да увеличат своя активен и професионален живот.

Вторият проект е „Нови работни места в Ефект-3 ООД“, който е приключен в края на 2018 г. В резултат от изпълнението му са разкрити нови работни места и са наети на работа безработни младежи до 29 г., безработни лица с ниска степен на образование и безработни на възраст над 54 г.

По мярката за подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация към края на 2018 г. е в процес на изпълнение проект „Повишаване конкурентоспособността на хората в предпенсионна възраст чрез подобряване на тяхната квалификация и образование“ („Advanced Competitiveness Through Improvement, Vision and Education“ - ACTIVE)“, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП Румъния-България, по който ще се постигне увеличаване на нивото на заетост на възрастните хора чрез намаляване на професионалната несъвместимост на търсенето и предлагането на работните места, дължащо се на ниското или остаряло ниво на образование, а от друга – ще се осигурят предпоставки за внедряване на възрастните хора на пазара на труда, за да поддържат активно и здравословно остаряване.

Друг проект, който е в процес на изпълнение и към края на 2018 г., е „Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“. Проектът включва подкрепа за намиране на работа и подобряване достъпа до заетост на хората с увреждания, реализация на интегрирани подходи за мотивиране и насърчаване участието на пазара на труда на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства.

Проектът е свързан с предоставяне в дома на социалната услуга „личен асистент“, на мотивационна и психологическа подкрепа и консултиране на предоставящите социални услуги, на психологическа подкрепа на потребителите на услугите, на здравно-консултативни услуги на целевата група, според индивидуалните потребности на човека с увреждане.

По Мярка 4.2.5. „Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото“ през 2018 г. е в процес на изпълнение проект „Осигуряване на топъл обяд на нуждаещите се лица от община Балчик“, финансиран по Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане, който е насочен към предоставянето на топъл обяд на 80 лица с доказана липса на доходи и самотно живеещи лица, получаващи минимални пенсии.

В края на 2018 г. приключва и проект „Подкрепа за независим живот“, който стартира през 2016 г. По проекта са предоставени комплексни социални услуги на 72 лица с увреждания и хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване с цел преодоляване на последиците от

социално изключване и бедност. За целта е създаден „Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда“, който предоставя интегрирани услуги според специфичните потребности на човека в неравностойно положение, а именно: „Домашен помощник“; „Личен асистент“; „Психологическа подкрепа и консултиране на персонала, предоставящ социални услуги“; „Мотивационна и психологическа подкрепа на потребителите на услугата“; „Насочване към медицински специалисти, държавни институции и неправителствени организации“; „Организация на свободното време“; „Арт терапия“; „Възможност за усвояване на основни компютърни умения“.

През 2018 г. с целеви средства от Централния и Общинския бюджет е извършен ремонт в ЦСОП в с. Кранево.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 4.2. е в размер на 3 781 хил. лв., което е 21% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

5. Резултати от изпълнението на Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“

Стратегическа цел 5 „Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет“ е насочена към предоставянето на качествени публични услуги посредством гарантирано добро управление от една страна, а от друга - подобряването на административния капацитет, което е от съществено значение за възможностите за реализиране на поставените цели в ОПР, с оглед обстоятелството, че постигането на цели изисква осигуряване на адекватен финансов и човешки ресурс.

Към стратегическата цел е заложен Приоритет 5 „Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса“, който е насочен към повишаване на административния капацитет на местната администрация, както и към предоставяне на ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна бизнес-среда и икономически растеж.

Приоритетът включва 3 мерки, които целят постигането на 2 специфични цели:

- Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса;
- Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства.

В резюме по-долу са представени постигнатите резултати от изпълнените проекти и инициативи по мерки и специфични цели.

Специфична цел 5.1. Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса

По тази специфична цел е заложена само една мярка:

- Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината.

По тази мярка няма изпълнени дейности през 2018 г.

Специфична цел 5.2 Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства

По тази специфична цел са заложени следните мерки:

- Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление;
- Партньорство с органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др.)

През 2018 г. се изпълнява проект „Мрежа за интелигентно сътрудничество на Черноморските общини в трансграничния регион“ („Network for smart cooperation of Black Sea communities in the cross-border region“, Приоритетна ос 5 „Ефикасен регион“, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество Interreg-ИПП България-Румъния.

Общата стойност на изпълняваните и изпълнени проекти по Специфична цел 5.2. е в размер на 278 хил. лв., което е 43% изпълнение спрямо планирания бюджет за целия програмен период 2014-2020 г.

Конкретните индикатори за финансовото изпълнение, както и резултатите от реализацията на Стратегическите цели са отразени в Приложение 1 „Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.“

IV. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОПР 2014-2020 ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Постигнатият напредък за изпълнение на целите на ОПР 2014-2020 г. въз основа на индикаторите за наблюдение (индикатори за резултат за целите) е представен по-долу:

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Таблица 15. Изпълнение на индикаторите за резултат на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА БАЛЧИК							
Приоритет 1. Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон							
Специфична цел 1.1. Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм							
Мярка 1.1.1. Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма	Брой реализирани проекти за развитие на нова инфраструктура, свързана с туризма	Брой	ИСУН	1	3	6	50%
	Реализирани проекти, насочени към подобряване на туристическата инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	3	5	60%
Мярка 1.1.2. Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти	Брой категоризирани туристически обекти	Брой	Община Балчик	Места за настаняване – 234 Заведения за хранене и развлечение - 261	Места за настаняване – 369 Заведения за хранене и развлечение - 253	Места за настаняване – 420 Заведения за хранене и развлечение - 262	87%
	Брой реализирани нощувки	Брой	Община Балчик	1 724 087	2 142 196	3 200 000	67%
Мярка 1.1.3. Промотиране и популяризиране на община Балчик, като туристическа дестинация	Разработена програма за туризъм на община Балчик	Брой	Община Балчик	1	2	2	100%
	Международни туристически изложения/панаири, на които общината е представена	Брой	Община Балчик	2	3	5	60%
Мярка 1.1.4. Подобряване на информационно-туристическата	Вложени инвестиции за подобряване на туристическо-информационната база в общината	Хил. лв.	Община Балчик	-	200	400	50%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
база в общината	Брой посещения в ТИЦ	Брой	Община Балчик	804	1958	3000	65%
Специфична цел 1.2. Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон							
Мярка 1.2.1 Създаване на нови туристически продукти и обекти	Новоразработени туристически продукти на територията на общината	Брой	Община Балчик	Няма информация	1	4	25%
	Брой новосъздадени добри практики за устойчив туризъм	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%
Мярка 1.2.2. Насърчаване на алтернативни видове туризъм	Размер на вложените средства за идентифициране възможностите и ресурсите на общината за развитие на алтернативни видове туризъм	Хил. лв.	Община Балчик	0	0	100	0%
	Брой проекти, получили подкрепа за развитие на алтернативен туризъм	Брой	ИСУН	0	0	2	0%
Мярка 1.2.3. Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство	Проведени културни събития годишно	Брой	Община Балчик	Няма информация	32	35	91%
	Разработени общи проекти със съседни общини в областта на културата и туризма	Брой	Община Балчик	1	2	5	40%
Мярка 1.2.4. Проучване, консервиране и експониране на	Разработени планове/стратегии за опазване и представяне на културно-историческото наследство в общината	Брой	Община Балчик	0	2	2	100%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение	Реализирани проекти за проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%
	Брой културно-познавателни маршрути	Брой	Община Балчик	0	3	5	60%
	Брой указателни табели в градската среда ориентирани към културното наследство (2012 г.)	Брой	Община Балчик	14	19	25	45%
Мярка 1.2.5. Сътрудничество и партньорство в областта на туризма	Брой проекти за транснационално и междурегионално сътрудничество в областта на туризма	Брой	Община Балчик	2	3	5	60%
	Брой инициативи за развитие на сътрудничеството с други морски градове	Брой	Община Балчик	3	6	5	Преизпълнен
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. РАЗВИТА МЕСТНА ИКОНОМИКА, ОСНОВАНА НА ЗНАНИЕ И ИНОВАЦИИ							
Приоритет 2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината							
Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината							
Мярка 2.1.1. Подобряване на условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината	Брой проекти за подкрепа на стартиращи предприятия	Брой	ИСУН	0	1	3	33%
	Брой проекти за технологична модернизация на предприятията	Брой	ИСУН	0	0	2	0%
Мярка 2.1.2. Привличане на инвестиции в общината	Реализирани кампании за реклама на Балчик като място за инвестиции	Брой	Община Балчик	1	2	4	50%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
Мярка 2.1.3. Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства	Реализирани инвестиции в съществуващата индустриална зона	Хил. лв.	Община Балчик	0	0	500	0%
	Създадени регионални клъстери	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 2.1.4. Подобряване на административнит е услуги за бизнеса	Брой на нефинансовите предприятия в общината	Брой	НСИ	43	48	50	96%
	Брой на реализираните инициативи посредством ПЧП	Брой	Община Балчик	0	0	3	0%
Специфична цел 2.2. Подкрепа за развитие на секторите на икономиката							
Мярка 2.2.1. Развитие на конкурентен аграрен сектор	Проекти в областта на биоземеделието	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
	Брой проекти, свързани с развитие преработването на зеделска продукция	Брой	Община Балчик	0	1	2	50%
	Предприятия в областта на селското стопанство	Брой	НСИ	96	109	120	91%
	Реализирани проекти по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	2	4	50%
	Реализирани проекти по подмярка 6.1 „Стартова помощ за млади земеделски стопани“ на ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	1	3	33%
	Реализирани проекти по подмярка 6.3 „Стартова помощ за развитието на малки стопанства“ на ПРСР	Брой	ДФЗ	НП	1	4	25%
Мярка 2.2.2. Създаване на условия за	Брой реализирани проекти, свързани с развитието на морската индустрия	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в общината	Брой реализирани ПЧП за изпълнение на инфраструктурни проекти за развитие на морската индустрия	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 2.2.3. Активна позиция на общината по отношение на летище Балчик при определяне на неговия профил и планове за модернизация и експлоатация с цел превръщането му в регионален транспортен възел с развити логистични функции, интегриран с цялостната транспортна и бизнес инфраструкт.	Реализирани проекти, свързани с подобряване на инфраструктурата в района на летището	Брой	Община Балчик	0	0	1	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ПОСТИГАНЕ НА БАЛАНСИРАНО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БАЛЧИК							
Приоритет 3. Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда							
Специфична цел 3.1. Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура							
Мярка 3.1.1. Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината	Брой на изработените ПУП за ново урбанизираните територии по ОУП, ПУП-ПУР на селищните образувания	Брой	Община Балчик	0	0	10	0%
	Изработен Общ устройствен план на община Балчик	Брой	Община Балчик	1	1	1	100%
	Изработване на дигитализиран архив - картография, кадастър, устройствено райониране, собственост	Брой	Община Балчик	0	0	1	0%
Мярка 3.1.2. Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура	Размер на инвестициите в изграждане/ реконструкция/ рехабилитация на уличната мрежа в Балчик	Хил. лв.	Община Балчик	3 000	7 000	10 000	70%
	Дължина на изградената/ рехабилитирана улична мрежа в селищните образувания	Км.	Община Балчик	7	47	60	78%
	Дължина на изградената/ рехабилитирана пътна мрежа между селищните образувания	Км.	Община Балчик	7	47	60	78%
	Дължина на велосипедната мрежа, обособени паркинги за велосипеди	Км.	Община Балчик	0	0	1	0%
	Площ на реновираните пешеходни пространства	М²	Община Балчик	Няма информация	1	5	20%

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Брой проекти, получили подкрепа за изграждане/рехабилитиране/реконструкция на пътната инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	1	4	25%
Мярка 3.1.3. Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани)	Брой проекти, свързани с разширяване капацитета на рибарските пристани	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
	Брой партньорски проекти насочени към развитие на морския сектор	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 3.1.4. Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата	Дължина на изградена/рехабилитирана водопроводна мрежа в общината	Км.	Община Балчик ВиК	84	84	100	84%
	Дължина на изградената/рехабилитирана канализационна мрежа в общината	Км.	Община Балчик ВиК	12	12	25	48%
	Проекти за модернизация на съществуващите ПСОВ Албена и Балчик	Брой	Община Балчик	2	2	4	50%
Мярка 3.1.5. Развитие на енергийната инфраструктура	Брой административни сгради с приложени мерки за енергийна ефективност	Брой	Община Балчик	0	1	10	10%
	Брой проекти в т.ч. административни сгради	Брой	Община Балчик	0	0	5	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	насърчаващи използването на ВЕИ						
	Брой на газифицираните общински сгради от образователната, социалната, здравната инфраструктура	Брой	Община Балчик	1	3	8	38%
	Брой подкрепени проекти, свързани с използването на енергоспестяващи устройства	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Мярка 3.1.6. Развитие инфраструктурата на информационното общество	Брой подкрепени проекти за въвеждане на електронни услуги за бизнеса и гражданите и въвеждане на нови информационни технологии за административното обслужване	Брой	Община Балчик	1	3	6	50%
	Брой въведени нови електронни услуги за бизнеса и гражданите	Брой	Община Балчик	Няма информация	7	9	78%
Мярка 3.1.7. Благоустрояване на селищната среда, включително и на територията на селата	Реализирани проекти за подобряване на градската среда	Брой	Община Балчик	1	2	6	33%
	Изградени детски и спортни площадки	Брой	Община Балчик	Няма информация	3	6	50%
	Брой на изградените центрове за достъп до интернет в селата	Брой	Община Балчик	0	8	10	80%
Специфична цел 3.2. Опазване на околната среда							
Мярка 3.2.1. Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на	Размер на средствата за реализиране на дейности и проекти, свързани с мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията	Хил. лв.	Община Балчик	961	498	600	83%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията	Брой реализирани проекти за защита от ерозионни, абразионни и свлачищни процеси	Брой	Община Балчик	1	4	7	57%
	Реализирани проекти за подобряване на околната среда и борбата с измененията на климата	Брой	Община Балчик	2	4	7	57%
	Дял на населението обхванато от ПСОВ	%	ВиК	54,38%	59,35%	70%	84%
	Рекултивирани замърсени и увредени земи	дка	Община Балчик	0	180	283	64%
	Размер на средствата вложени от Община Балчик в изграждането на Регионална система за управление на отпадъците	Хил.лв.	Община Балчик	8 964	8 964	9 000	97%
Мярка 3.2.2. Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците	Събрани битови отпадъци на жител за една година	Кг. /ж.	Община Балчик	580	690	600	Преизпълнен
	Разделно събиране на масово разпространени отпадъци	%	Община Балчик	20	33	50%	66%
	Закрити и рехабилитирани нерегламентирани депа за битови отпадъци	Брой	Община Балчик	0	1	1	100%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ							
Приоритет 4. Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи							
Специфична цел 4.1. Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище							
Мярка 4.1.1. Осигуряване на	Брой на децата, обхванати в детски градини	Брой	Община Балчик/ НСИ	714	597	750	79,6%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система	Брой проекти за модернизиране на учебната база	Брой	Община Балчик	1	2	4	50%
	Намаляване броя на децата от I-VIII клас, напуснали общообразователните и специални училища	Брой	Община Балчик	101	105	70	Влошено състояние
	Размер на вложените средства за реализиране на програми за финансиране и резидентни програми подчинени на приоритетите на „Творческа Европа 2014 -2020“	Хил. лв.	Община Балчик	0	0	200	0%
	Реализирани проекти/дейности в областта на превенциите	Брой	Община Балчик	0	2	5	40%
Мярка 4.1.2. Обвързване образователната система с пазара на труда	Брой съвместни инициативи със социални партньори за продължаващо професионално обучение	Брой	Община Балчик	0	0	5	0%
	Разработена система за социално включване на етнически малцинства	Брой	Община Балчик	0	1	1	100%
	Реализирани проекти и инициативи за подобряване на квалификацията и образователното равнище на възрастни лица	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%
Специфична цел 4.2 .Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги							
Мярка 4.2.1. Укрепване и разширяване на	Реализирани инициативи/проекти за профилактика на общественото здраве.	Брой	Община Балчик	Няма информация	1	3	33%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
системата за здравно обслужване в общината	Брой проекти получили подкрепа за реконструкция/модернизация на сградния фонд на здравните заведения и доставка на медицинско оборудване	Брой	Община Балчик/ ИСУН	1	2	4	50%
	Брой на рехабилитираните здравни заведения	Брой	Община Балчик/ ИСУН	1	2	3	66%
Мярка 4.2.2. Подобряване на спортната материална база в общината	Брой изградени/ реконструирани/ модернизирани спортни съоръжения (комплекси и стадиони)	Брой	Община Балчик	1	3	6	50%
	Реализирани проекти за насърчаване на развитието на спорта	Брой	Община Балчик	1	3	7	42,8%
	Размер на вложените средства за подпомагане на спортните клубове в общината	Хил. лв.	Община Балчик	103	113	130	86%
Мярка 4.2.3. Повишаване на трудова заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила	Равнище на безработица	%	Община Балчик	11,5%	5,5%	5%	90%
	Коефициент на заетост	%	Община Балчик	53,6%	59,7%	60%	99%
	Проекти за интеграция на рискови социални групи на пазара на труда	Брой	Община Балчик	0	1	3	33%
	Безработни лица, включени в заетост по мерките за насърчаване на заетостта и по ОПРЧР	Брой	ДБТ	75	110	200	55%
	Безработни лица, включени в квалификационни и преквалификационни курсове	Брой	ДБТ	82	142	200	71%
	Програми за заетост	Брой	ДБТ	2	4	9	44%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	Брой включени младежи до 29 години в програми и проекти за заетост и обучение	Брой	ДБТ	0	101 обучени 66 включени в заетост	180 обучени 100 включени в заетост	56% 66%
	Брой лица, обхванати от проекти за интеграция на рискови социални групи на пазара на труда.	Брой	ДБТ	32	67	80	84%
Мярка 4.2.4. Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация	Брой проекти получили финансиране за подкрепа за социално включване на хора с увреждания	Брой	Община Балчик/ ДБТ	1	1	3	33%
Мярка 4.2.5. Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото	Предоставяни социални услуги	Брой	Община Балчик/ ДБТ	4	5	6	83%
Мярка 4.2.6. Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната пол-ка	Брой осъществени публично-частни партньорства в социалната сфера	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5. ПОСТИГАНЕ НА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ							
Приоритет 5. Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса							
Специфична цел 5.1. Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса							
Мярка 5.1.1. Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината	Реализирани проекти за оптимизиране на административното обслужване и намаляване на административната тежест	Брой	Община Балчик	1	2	4	50%
	Предоставяне на публични услуги от общината по електронен път	Брой	Община Балчик	0	7	10	70%
	Брой съвместно предоставени публични услуги с други общини	Брой	Община Балчик	0	0	2	0%
Специфична цел 5.2. Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства							
Мярка 5.2.1. Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление	Брой проекти за развитие на административния капацитет	Брой	Община Балчик	4	5	7	71%
Мярка 5.2.2. Партньорство с	Реализирани партньорски проекти с други общини/държави	Брой	Община Балчик	3	7	9	77,7%

*Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.*

Стратегическа цел, Приоритет, Специфична цел, Мярка	Индикатор	Мярка	Източник на информация	Базова стойност 2014 г.	Постигнат напредък към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др.)	Обменени добри практики	Брой	Община Балчик	1	4	6	66,6%

Източник: ИСУН и ИСУН 2020, Справки ПРСР, Национален статистически институт, 2017; ВиК, 2017 г., Община Балчик, Дирекция „Бюро по труда“

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.

Таблица 16. Изпълнение на индикаторите за въздействие на Общински план за развитие на община Балчик 2014-2020 г.

№	Индикатор	Източник на информация	Мярка	Базова стойност 2014 г.	Постигната стойност към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА БАЛЧИК							
1	Реализирани приходи от нощувки	НСИ	Хил. лв.	83 805	94 828	98 000	96.7%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2. РАЗВИТА МЕСТНА ИКОНОМИКА, ОСНОВАНА НА ЗНАНИЕ И ИНОВАЦИИ							
1	Преки чуждестранни инвестиции	НСИ	Хил. лв.	19 076	43 564	50 000	87%
2	Нетни приходи от продажби	НСИ	Хил. лв.	412 054	583 491	600 000	97%
3	ДМА	НСИ	Хил. лв.	804 972	783 551	805 000	97%
4	Реализирани иновационни проекти	ИСУН 2020	Брой	0	0	2	0%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: ПОСТИГАНЕ НА БАЛАНСИРАНО И УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БАЛЧИК							
1	Намаление на загубите във водопреносната мрежа	Вик	%	83.3%	74,65%	65%	85%
2	Относителен дял на населението, присъединено към водопроводната система	Вик	%	99,9%	99,9%	100%	99.9%
3	Относителен дял на населението, присъединено към канализационната система	Вик	%	54,38%	59,35%	70%	85%
4	Изработен Общ устройствен план на община Балчик	Община Балчик	Брой	1	1	1	100%
5	Брой изпълнени проекти/програми за управление на природни рискове и ограничаване изменението на климата и за	Община Балчик	Брой	0	0	2	0%

Годишен доклад за наблюдение на изпълнението на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик
за периода 01.01.2018-31.12.2018 г.

№	Индикатор	Източник на информация	Мярка	Базова стойност 2014 г.	Постигната стойност към 2017/2018 г.	Целева стойност 2020 г.	Степен на изпълнение
	адаптацията към вече настъпилите промени						
6	Разработена Програма за опазване на околната среда, вкл. Управлението на отпадъците на територията на общината	Община Балчик	Брой	1	0	2	0%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4. ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯТА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ							
1	Брой на наетите лица в нефинансовите предприятия	Брой	НСИ	6 587	7 087	7 800	91%
2	Средна годишна работна заплата	Лв.	НСИ	8 293	10 487	12 000	87%
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5. ПОСТИГАНЕ НА ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ							
1	Изпълнени проекти по оперативни програми от Община Балчик	Община Балчик ИСУН 2020	Брой	-	31	38	82%
2	Реализирани проекти, подобряващи административното и информационно обслужване	Община Балчик	Брой	-	3	5	60%

Източник: ИСУН и ИСУН 2020, Справки ПРСР, Национален статистически институт, 2017; ВиК, 2017 г., Община Балчик, Дирекция „Бюро по труда“

Постигнатият напредък за изпълнение на целите и приоритетите на ОПР Балчик 2014-2020 г. въз основа на финансовите индикатори е представен на следващата таблица:

Таблица 17. Финансово изпълнение на Приоритетите от ОПР 2014-2020 г. за 2018 г. в хил. лв.

Приоритет	Изпълнение за 2018 г.	Планиран бюджет в ОПР	% Изпълнение от ОПР
Приоритет 1. Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон	8 540	23 894	36%
Приоритет 2. Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината	1 656	7 013	24%
Приоритет 3. Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда	8 058	44 882	18%
Приоритет 4. Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи	4 219	21 200	20%
Приоритет 5. Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса	278	759	37%
Общо	22 751	97 748	23%

Източник: Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.

От данните могат да се направят следните изводи:

- През 2018 г. с най-голямо изпълнение спрямо заложените целеви стойности в ОПР Балчик 2014-2020 г. е Приоритет 5. „Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса“ - 37%. Вложените по него средства, обаче, са най-малки като абсолютна стойност – 278 хил.лв. и се дължат на реализирането само на един проект по ТГС Румъния-България.

- На второ място като процентно изпълнение спрямо заложеното за него е Приоритет 1. „Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон“ с 8 540 хил. лв. вложени средства и 36% изпълнение. По този приоритет са вложени действително най-много средства и то отново благодарение на програмата ТГС Румъния-България, която финансира два проекта по този Приоритет 1.

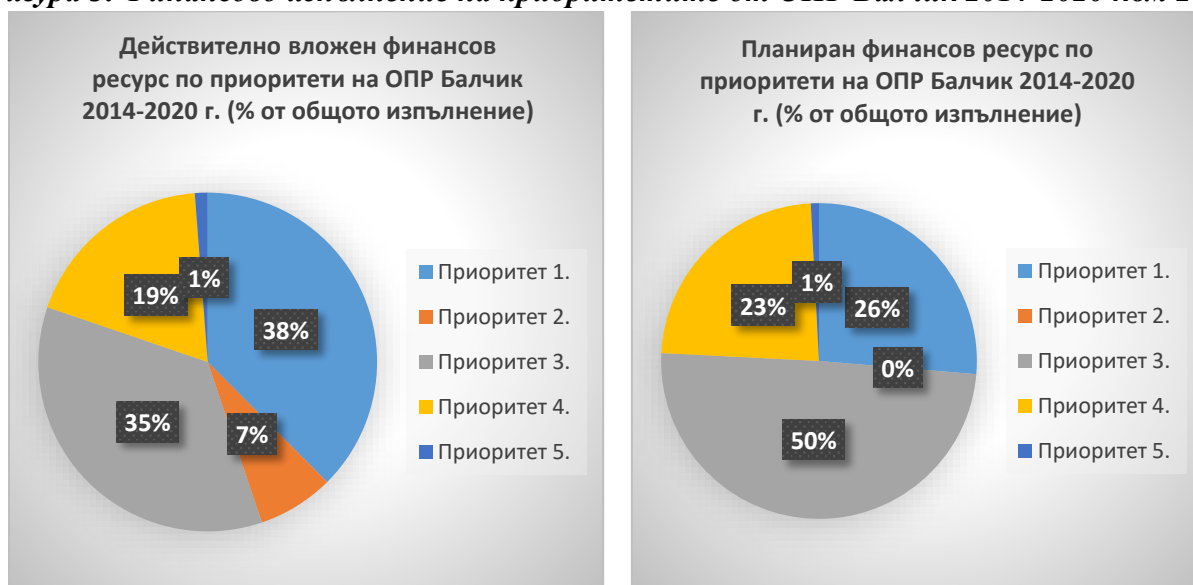
- На трето място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 2. „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината“ с 1 656 хил. лв. и 24% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период. Изпълнението се дължи на един единствен проект на бизнес организация, финансиран по ПМДР, което говори за слаба проектна активност на бизнеса в община Балчик.

- На четвърто място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 4. „Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи“ с 4 219 хил. лв. и 20% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период. Изпълнението тук се дължи на множество проекти по ОПРЧР, ОПНОИР, ОПХ и отново на програмата ТГС Румъния-България.

- На пето място по изпълнение спрямо целевите стойности е Приоритет 3. „Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда“ с 8 058 хил. лв. и 18% изпълнение на заложените за него средства за целия програмен период. Със средства от общински бюджет, ПРСР и ПУДООС са рехабилитирани пътни и улични отсечки, ВиК мрежа в с. Оброчище, извършвани са дейности по управление на отпадъците и почистване на речни корита.

На фигурата по-долу е визуализирана информацията за вложения финансов ресурс по приоритети като процент от целия финансов ресурс на ОПР Балчик 2014-2020 г. за 2018 г. и е направена съпоставка с планираното разпределение.

Фигура 9. Финансово изпълнение на приоритетите от ОПР Балчик 2014-2020 към 2018 г.

Източник: Собствени изчисления

На първо място по изпълнение се нарежда Приоритет 1 с изпълнение на 38% от бюджета на ОПР Балчик 2014-2020 г. при планирани за него 26%. На второ място е изпълнението на Приоритет 3 за качествена жизнена среда, по който ОПР залага най-голяма тежест в планирането, но при реалното изпълнение не е спазено – 35% при планирани 50%. На следващо място е изпълнението на Приоритет 4 - 19% от ОПР при планирани за него 23%. На следващо място е изпълнението на Приоритет 2 с изпълнение от 7% при планирани за него 0.01%. И на последно място се нарежда Приоритет 5 с изпълнение равно на планираното от 1%.

Разпределението на изразходваните ресурси по източници на финансиране показва, че през 2018 г. са комбинирани различни източници на финансиране за изпълнението на проектите от страна на Община Балчик. През 2018 г. за изпълнението на ОПР Балчик са осигурени средства от следните източници:

- общинския бюджет;
- централен бюджет, вкл. целеви субсидии по капиталовите програми и национално съфинансиране на проекти по оперативните програми;
- фондове на ЕС;
- частно финансиране, вкл. собствено съфинансиране на проекти по оперативните програми.

Основните източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 г. за 2018 г. са представени на фигурата по-долу, като отново е направена съпоставка на реалното с планираното разпределение.

Фигура 10. Основни източници на финансиране на ОПР Балчик 2014-2020 към 2018 г.

Източник: Собствени изчисления

От фигурата може да се направи извод, че средствата от Фондовете на ЕС са основополагащи за развитието на общината и изпълнението на плана. Размерът им е 62% от изпълнението на ОПР, при условие, че в Индикативната финансова таблица на ОПР Балчик са планирани 40%. На следващо място се нареждат средствата от Централния бюджет със 17% при планирани 24%. Следват средствата от Общинския бюджет с изпълнение от 17%, при планирани 29%. На последно място е изпълнението на средствата от Частни фондове и фирми – 4%, при планирани също 4%. Други източници на финансиране не са ползвани, макар че са планирани 3%.

V. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПР 2014-2020

1. Мерки за наблюдение и механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Общинският план за развитие на община Балчик за периода 2014-2020 г. е претърпял една актуализация след приемането му. Актуализираният документ за изпълнение на Общинския план за развитие на община Балчик за периода 2014-2020 г. **от 2019 г.** е изготвен на основание чл. 38, ал. 1, т. 1 от ППЗРР – при съществени промени в икономическите и социални условия в общината и чл. 38, ал. 1, т. 5 на основата на резултатите от извършената междинната оценка. Въпреки че с последните промени в ППЗРР задължителният характер на тази точка отпада (отм. - ДВ, бр. 50 от 2016 г.), Междинната оценка показва необходимост от коригиране и допълване на Общинския план за развитие. В актуализирания документ са отразени препоръките от Доклада от изготвената Междинна оценка на ОПР Балчик 2014-2020 г. и са отстранени основните идентифицирани пропуски в плана:

- Направена е корекция на Матрицата с индикаторите, така че те да бъдат лесно измерими и данните за тях да са достъпни;
- Част от индикаторите са отпаднали от Матрицата на индикаторите;
- За индикаторите са посочени базови и междинни стойности, което да улеснява оценката на постигане на съответните цели на ОПР;
- Голяма част от индикаторите са пояснени;
- Актуализирана е Индикативната финансова таблица на плана;
- Актуализиран е социално-икономическия анализ.

С цел осигуряване на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсно осигуряване на местното развитие е създадена система за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР. Предметът на системата за наблюдение и оценка включва:

- изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори;
- организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление;
- предприетите мерки за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на плана за развитие.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР 2014-2020 съдържа следните елементи:

1) Системата от индикатори за наблюдение – дефинирани и отчитащи специфичния характер на плана, реализацията на неговите цели, социално-икономическото състояние, развитието на инфраструктурата и проблемите на околната среда в контекста на устойчивото регионално развитие;

2) Източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информацията – наблюдението на изпълнението на ОПР се осъществява на основата на данни на НСИ, ИСУН, ЕВРОСТАТ, АПИ, Агенция за чуждестранни инвестиции, Агенция за устойчиво енергийно развитие, Агенцията по заетостта, както и на основата на данни от други надеждни национални, регионални и местни източници на информация.

3) Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на ОПР се осигурява от бюджета на Община Балчик.

4) Органи за наблюдение на ОПР, организация и методи на тяхната работа.

Орган за наблюдение на Общинския план за развитие на Община Балчик е Общинският съвет на Община Балчик. В процеса на наблюдение на изпълнението на ОПР Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Общинския план за развитие. Функциите на органа за наблюдение на изпълнението на Общинския план развитие, съгласно чл. 81 от ППЗРР, включват:

- осигуряване на информация и данни и прилагане на система от индикатори за наблюдение по отношение на реализацията на целите и приоритетите за местно развитие;
- координация на дейностите по наблюдението между централните и местните органи на изпълнителната власт, други заинтересувани органи, организации и юридически лица на основата на принципа за партньорство;
- осигуряване съответствие на действията по наблюдението с условията и правилата в областта на защитата на конкуренцията, държавните помощи, обществените поръчки, опазването на околната среда и насърчаването на равните възможности и социалното включване;
- обсъждане и одобряване на доклади за наблюдението на Общинския план за развитие;
- осигуряване на комуникация и взаимодействие с административните структури, участващи в процеса на изпълнение на Регионалния план за развитие и на Общинския план за развитие;

- разглеждане на предложения и вземане на решения за повишаване ефективността на процеса на наблюдение в случай на установяване на проблеми и пропуски;
- определяне и изпълнение на мерки за осигуряване на информация и публичност относно постигнатите резултати от наблюдението с цел да се гарантира прозрачност при изпълнението на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие.

Неправителствените организации, социално-икономическите партньори и частният сектор също участват в процеса на разработване на ОПР и наблюдението на изпълнението на плана; подкрепят и участват в разработването на проекти за изпълнението на плана.

5) Система на докладване и осигуряване на информация и публичност.

В ОПР на община Балчик за периода 2014-2020 г. е заложено Кметът да организира наблюдението и изпълнението на Общинския план за развитие. За целта той определя Оперативна Група за наблюдение и оценка на изпълнението на ОПР. Кметът определя конкретния състав на Групата със своя заповед, като представителите на ОбС в групата се определят на заседание на Съвета.

Групата е в състав:

- заместник-кмет на Общината;
- двама общински специалисти;
- трима общински съветника;
- трима представители на НПО;
- трима представители на бизнеса и/или на браншови организации.

Към Групата за наблюдение на изпълнението на ОПР могат да се привличат експерт по регионално или местно развитие. Експертите, участващи в извършването на оценки на документите за стратегическо планиране на регионалното и местното развитие трябва да отговарят на редица изисквания, посочени в чл.83 от ППЗРР.

Оперативната група за наблюдение извършва следните дейности:

1. Ежегодни наблюдения - за изпълнението и напредъка по реализацията на плана. За резултатите от наблюдението на изпълнението се изготвя годишен доклад в съответствие с чл.91. ал.8 от ППЗРР.

2. Наблюдения при необходимост – при сериозна промяна в ситуацията, при задание от Общинския съвет и други, Групата изготвя документ, съгласно поставената задача.

3. Наблюдения в края на периода. Групата изготвя доклад за цялостното изпълнение на Общинския план за развитие, с оценка на постиженията и въздействието от реализацията на

плана, оценка на ефективността на ресурсите, анализ на изпълнението, изводи и препоръки за новия ОПР и др. Препоръчва се включването на външни експерти.

За периода 01.01.2014 - 31.12.2018 г. текущото управление на изпълнението на Общинския план за развитие на община Балчик се осъществява от общинската администрация и кмета.

В Община Балчик няма разработвани годишни Програми за реализация на ОПР 2014–2020 г., в които да са посочени планираните проекти на годишна база. Практиката, която се следва, е на база на поддържан регистър с изготвени технически и нефинансирани проекти да се наблюдават възможностите по отворените процедури на Оперативните програми и други източници за финансиране и да се подготвят формуляри и допълнителни анализи, ако това е необходимо, за кандидатстване по тях.

2. Проблеми, възникнали при прилагане на ОПР 2014-2020

През 2018 г. се наблюдават следните проблеми, които пряко и/или косвено са оказали влияние върху изпълнението на плана:

- Липса на механизъм за набиране на актуална статистическа информация за всички области на социално-икономическия живот на територията на общината, поради което анализите се извършват на база налична информация за предходни години, предоставена от НСИ;
- Липса на механизъм за набиране на информация за реализираните проекти на НПО и стопанските субекти на територията на общината чрез информация, предоставена от съответните регионални структури;
 - Малко на брой активно действащи НПО;
 - Липса на стопански субекти, отворени към създаване на ПЧП при реализация на проекти;
- Забавяне стартирането на оперативните програми и ПРСР за периода 2014-2020 г.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР 2014-2020

Основен принцип за провеждане на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на процесите на планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка.

Общинският план за развитие за периода 2014-2020 г. е разработен на базата на взаимодействие и поддържане на активна комуникация между общинските служители, държавните структури, бизнеса, културните институции, неправителствения сектор, образователните институции, граждани и др.

Основен източник за **информираност на обществото по отношение на изпълнението на Общинския план за развитие, публичност и прозрачност, е официалната уебстраница на Община Балчик <http://www.balchik.bg/bq/index>**, в която се публикуват за обществено обсъждане всички нормативни актове, документи, стратегии, планове и програми на общината. На нея се публикува и информация за изпълняваните и реализираните проекти, както и за документите, резултат от тяхното изпълнение.

Информация и публичност на действията по изпълнение на ОПР се предоставят на граждани и организации чрез следните комуникационни канали:

- Чрез информационни справки, внасяни в общинския съвет за промените по бюджета за съответната година;
- Чрез актуализиране на информацията в сайта на общината;
- Провеждане на дискусии;
- Чрез публикации в регионалните медии, вкл. електронните им издания.

В заключение на горепосоченото може да се даде много добра оценка за дейностите по информация и публичност на ОПР, които Община Балчик изпълнява.

4. Съответствие на ОПР 2014-2020 със секторни политики, планове и програми на територията на община Балчик, в т.ч. мерки за ограничаване на изменението на климата

Плановата осигуреност е основен фактор за развитие на местна политика. Областите на политика, за чието реализиране отговаря институцията – българска община, в частност Община Балчик, са дефинирани в ЗМСМА, чл. 17, т. 1., където законодателят определя правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение в сферата на:

- Общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация;
- Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея;
- Образованието;

- Здравеопазването;
- Културата;
- Благоустрояването и комуналните дейности;
- Социалните услуги;
- Опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси;
- Поддържането и опазването на културни, исторически и архитектурни паметници;
- Развитието на спорта, отдиха и туризма;
- Защитата при бедствия.

Необходимо е и по отношение на секторните политики да се прилага механизъм на мониторинг, контрол и отчитане на резултатите от изпълнението им, като тези резултати намират отражение и при годишното отчитане на изпълнението на ОПР за останалия срок от действието му.

Необходимо е да се направи преглед и се изготвят и/или актуализират документите (стратегии, програми, планове, наредби, правила), свързани с прилагането, изпълнението и отчитането на отделните секторни политики, които са в правомощията на органите на местно самоуправление.

За постигане съответствие на ОПР със секторните политики, планове и програми на територията на общината, мерките, които се предприемат към настоящия момент, са:

- провеждане на коригиращи действия, на базата на предложения от заинтересованите страни;
- разглеждане на предложения от заинтересованите страни в постоянните комисии на Общинския съвет и внасяне на предложения за решения от ОбС;
- актуализиране на приетите от Общинския съвет – Балчик наредби, стратегии, концепции, програми, планове и др. в съответствие с целите и мерките, предвидени в ОПР.

В следващата таблица са посочени всички общински планове, стратегии и програми, които са свързани и допринасят за реализацията на ОПР Балчик.

Таблица 18. Допълващи ОПР стратегически документи за периода 2014-2020 г.

Наименование на стратегическата цел на ОПР Балчик 2014-2020 г.	Стратегически документи на Община Балчик, допринасящи за реализацията на ОПР Балчик 2014-2020 г.
Стратегическа цел 1. Устойчиво развитие на туризма в община Балчик	• Програма за развитие на туризма на територията на община Балчик за 2014, 2015, 2016, 2018 г.
Стратегическа цел 2. Развита местна икономика, основана на знание и иновации	

Наименование на стратегическата цел на ОПР Балчик 2014-2020 г.	Стратегически документи на Община Балчик, допринасящи за реализацията на ОПР Балчик 2014-2020 г.
Стратегическа цел 3. Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Балчик	- Програма за управление и разпореждане с имотите – общинска собственост в община Балчик през 2016, 2017 г.; - Програма на община Балчик за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива 2013-2016 г.; - Общинска програма за енергийна ефективност на община Балчик за периода 2017-2022 г.; - Общинска програма за управление на отпадъците на община Балчик за периода 2014-2020 г.; - Общ устройствен план на община Балчик; - План за управление на водите в община Балчик за периода 2009–2022 г.
Стратегическа цел 4. Повишаване качеството на жизнената среда и условията за професионална реализация	- Годишен план за младежта на община Балчик за 2018г.; - Общински план за младежта за 2015, 2016 г. в община Балчик; - Годишен план за развитие на социалните услуги в община Балчик през 2016-2017 г.; - План за развитие на социалните услуги в община Балчик през 2018 г.; - Програма за закрила на детето за 2015 г.; - Общински анализ на ситуацията и оценка на потребностите от социални услуги в община Балчик, 2015 година; - Спортна програма/календар за 2014 – 2016 г.
Стратегическа цел 5. Постигане на добро управление и повишаване на административния капацитет	- Стратегия за водено от общностите местно развитие Балчик; - Програма за управление на община Балчик за периода 2015-2019 г.

Източник: Справка Община Балчик

5. Приложение на принципа на партньорство

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на общината. Благодарение на неговото приложение Общината ще може да реализира процеса съвместно, комуникирано с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения. В процеса на управление на политиките за регионално развитие са въвлечени разнородни по своите интереси и функции заинтересовани страни - институции, организации, административни звена, общности (групи) от различни юридически и физически лица, които имат конкретен интерес във връзка с реализацията на публична политика/план и са нейни поддръжници или противници. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното развитие на дейността.

Работата в партньорство не означава само информиране или консултиране. Преди всичко означава съвместно вземане на решения и съвместни действия за изпълнение на тези решения. Решения, които първоначално са общоприети от мнозинството партньори, имат висока обществена подкрепа в процеса на реализацията.

6. Резултати от извършени оценки

През 2017 г. е извършена междинна оценка за изпълнението на ОПР Балчик 2014-2020 г. съгласно чл.31, ал.1 от ЗРР. Оценката констатира две съществени слабости на плана:

1/ Констатирано е голямо разминаване между планирано и реално изпълнение на плана (само 7% изпълнение до средата на програмния период);

2/ Разработената система/механизъм за оценка и мониторинг съдържа множество индикатори за проследяване на изпълнението, но голяма част от тях не са конкретни и приложими за самата територия на общината или са индикатори, за които е невъзможно да се набере измерима информация. Отделно за индикаторите не са били заложени нито базови, нито целеви стойности, по които да се измерва напредъка/изпълнението на плана.

Това налага през 2018 г. да бъде извършена актуализация на плана на база на реалното му изпълнение, изводите и препоръките на междинната оценка. Актуализираният документ за изпълнение на ОПР Балчик 2014-2020 г. е приет в началото на 2019 г.

VI. ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ 2014-2020

Изпълнението на ОПР Балчик през 2018 г. допринася в голяма степен за реализирането на **Приоритет 1. „Повишаване на заетостта и доходите чрез подобряване достъпа до пазара на труда“** и по-конкретно **Специфична цел 1. „Превенция на отпадането от пазара на труда - квалификация и преквалификация, социална интеграция“** от **Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г.** Това се реализира благодарение на следните проекти, които са в процес на изпълнение:

- Проект „Нови работни места в ЕКОГРУП ЕООД“;
- Проект „Нови работни места в ЕФЕКТ-3 ЕООД“;
- Повишаване конкурентоспособността на хората в предпензионна възраст чрез подобряване на тяхната квалификация и образование“ („Advanced Competitiveness Through Improvement, Vision and Education“ - ACTIVE)“;

- Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик.

Изпълнението на ОПР Балчик през 2018 г. допринася и за изпълнението на **Приоритет 3. „Развитие на устойчиво земеделие и туризъм“** и по-конкретно **Специфична цел 4. „Насърчаване развитието на устойчив туризъм, базиран на природно и културно наследство“** от Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г. с изпълнението на проект „Подобряване на връзката на третични възли Мангалия и Балчик до TEN-T инфраструктура“ /Improving the connection of tertiary nodes Mangalia and Balchik to TEN-T infrastructure/“ и на проект „Представяне на регионалното културно наследство в 3D („Advertising of Regional Cultural Heritage in 3D - Arch 3D“)“

Изпълнението на ОПР Балчик през 2018 г. допринася и за изпълнението на **Приоритет 2 „Повишаване на конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и среден бизнес“** от Областната стратегия за развитие на област Добрич 2014-2020 г. с изпълнението на проект „Ферма и риболовни за интензивно отглеждане на калкан (psetta maxima) в рециркулационна система“ - сектор „Рециркулационни системи“.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ОПР 2014-2020

Мониторингът и оценката предполагат изследване на текущото състояние и проследяване във времето на промените, до които довеждат прилагането на Общинския план или на съответния друг стратегически документ. По тази причина е важно да се обезпечат надеждни данни за изходното състояние на съответните индикатори, чрез които се описва проблема или ситуацията преди изпълнението на заложените проекти, мерки, приоритети и цели. След извършената Актуализация на Общинския план за развитие в края на 2018 г. стана възможно да се направи оценка на степента на изпълнение по заложените индикатори. Сравнението между базовата и целевата стойност на индикатора, както и неговото текущо състояние, дава просто една „момента снимка на състоянието“ на процеса на реализация на Общинския план за развитие.

Една от основните задачи на мониторинга по отношение на публичните политики е да следи за степента на постигане на заложените цели и ефективност по време на тяхното прилагане. Реализирането на Общинския план за развитие представлява етапен процес, при който всяка финансова година може да се разглежда като отделна фаза. Именно поради това, мониторингът завършва с годишни оценки и доклади, които да послужат за корективни действия в следваща фаза/година.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на Общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.																				
	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)					Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнение %	Организация	Партньор	Период на изпълнение						Статус на проекта		
			ОБ	ЦБ	ФЕС	ДИ	ЧФФ					Програма /Фонд	14	15	16	17	18		19	20
	О Б Щ О:	22 751	3 866	4 005	14 052		828		97 748	23%										
Приоритет 1	Устойчиво развитие на туристическия сектор чрез разширяване на предлаганите туристически продукти и удължаване на туристическия сезон	8 540	870	1 151	6 520				23 894	36%										
Специфична цел 1.1.	Развитие на туризма с цел утвърждаване на община Балчик като курорт със специфичен облик и алтернатива на масовия морски курортен туризъм	7 472	501	1 046	5 925				16 263	46%										
Мярка 1.1.1.	Поддържане и подобряване на транспортната, комуникационна и друга инфраструктура на туризма	7 472	501	1 046	5 925				9 082	82%										
1	"Подобряване на връзката на третични възли Мангалия и Балчик до TEN-T инфраструктура" /Improving the connection of tertiary nodes Mangalia and Balchik to TEN-T infrastructure/	6 971		1 046	5 925			ТГС Румъния-България			Община Балчик	Община Мангалия				X	X	X	X	Текущ
2	Текущо поддържане на инфраструктура и зелени площи в туристическата програма	501	501					Общински бюджет			Община Балчик					X	X			Текущ
Мярка 1.1.2.	Развитие на интегрирани и конкурентоспособни туристически продукти								5 298	0										
Мярка 1.1.3.	Промотиране и популяризиране на община Балчик като туристическа дестинация								1 783	0										
Мярка 1.1.4.	Подобряване на информационно-туристическата база в общината								100	0										
Специфична цел 1.2.	Развитие на алтернативен туризъм, с цел удължаване на туристическия сезон	1 068	369	105	594				7 631	14%										
Мярка 1.2.1.	Създаване на нови туристически продукти и обекти								85	0%										
Мярка 1.2.2.	Насърчаване на алтернативни видове туризъм								282	0%										
Мярка 1.2.3.	Подкрепа на предприемачеството в културните и творчески индустрии с акцент върху индустрията на фестивали и културни събития, визуалните и сценични изкуства, културното наследство	242	242						2 717	9%										
1	Насърчаване на традиционни празници и изложби в общината	242	242					Общински бюджет			Община Балчик					X	X			Изпълнен
Мярка 1.2.4.	Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение	826	127	105	594				4 532	18%										
1	Представяне на регионалното културно наследство в 3D ("Advertising of Regional Cultural Heritage in 3D - Arch 3D")	728	29	105	594			ТГС Румъния - България			Община Балчик	Община Мангалия			X	X	X			Изпълнен
2	Централен вход на читалище "П. Хилендарски" гр. Балчик	48	48					Общински бюджет			Община Балчик						X	X		Текущ
3	Изграждане на паметник "Св. Св. Кирил и Методий"	50	50					Общински бюджет			Община Балчик						X	X		Текущ
Мярка 1.2.5.	Сътрудничество и партньорство в областта на туризма								15	0										

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнение %	Организация	Партньор	Период на изпълнение								Статус на проекта
			ОБ	ЦБ	ФЕС	ДИ	ЧФФ	Програма /Фонд					14	15	16	17	18	19	20		
Приоритет 2	Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика, водеща до просперитет на населението в общината	1 656		207	621		828		7 013	24%											
Специфична цел 2.1.	Специфична цел 2.1. Създаване на условия за подобряване на икономиката в общината								2 384	0%											
Мярка 2.1.1.	Подобряване на условията за бизнес и насърчаване на предприемачеството в общината								2 244	0%											
Мярка 2.1.2.	Привличане на инвестиции в общината								30	0%											
Мярка 2.1.3.	Подобряване на бизнес климата в общината – обособяване на бизнес пространства								100	0%											
Мярка 2.1.4.	Подобряване на административните услуги за бизнеса								10	0%											
Специфична цел 2.2.	Подкрепа за развитие на секторите на икономиката	1 656		207	621		828		8 629	19%											
Мярка 2.2.1.	Развитие на конкурентен аграрен сектор								2 390	0%											
Мярка 2.2.2.	Създаване на условия за пълноценно развитие на морската индустрия като сектор със самостоятелно значение и съдействаща за развитието на останалите икономически сектори в общината	1 656		207	621		828		2 239	74%											
1	Ферма и риболовния за интензивно отглеждане на калкан (psetta maxima) в рециркулационна система - сектор "Рециркулационни системи"	1 656		207	621		828	ПМДР			РИЛЕНД ЕООД					X	X		Текущ		
Приоритет 3	Качествена жизнена среда – изграждане, поддържане, модернизация на техническа инфраструктура, опазване на околната среда	8 058	824	2 359	4 875				44 882	18%											
Специфична цел 3.1.	Изграждане, поддържане и модернизация на техническата инфраструктура	7 239	5	2 359	4 875				30 699	24%											
Мярка 3.1.1.	Подобряване на съгласуваността между устройственото и стратегическо планиране на общината								290	0											
Мярка 3.1.2.	Изграждане и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура	5 740	5	860	4 875				20 979	27%											
1	Рехабилитация ул. Струма, гр. Балчик	5	5					Общински бюджет			Община Балчик					X			Изпълнен		
2	Рехабилитация на част от пътната мрежа на община Балчик, с оглед запазване и развитие на нейната пропускателна способност	5 735		860	4 875			ПРСР			Община Балчик					X	X		Текущ		
Мярка 3.1.3.	Модернизация на морската транспортна инфраструктура и разширяване на нейния капацитет в конкретни области (пристанищен товарооборот, рибарски и яхтени пристани)								1 000	0%											
Мярка 3.1.4.	Развитие и доизграждане на ВиК инфраструктурата	1 499		1 499					2 507	60%											
1	Разширяване и рехабилитация на ВиК мрежа на с. Оброчище	1 499		1 499				ПУДООС			Община Балчик					X	X	X	Текущ		
Мярка 3.1.5.	Развитие на енергийната инфраструктура								4 995	0											

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)						Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнение %	Организация	Партньор	Период на изпълнение							Статус на проекта
			ОБ	ЦБ	ФЕС	ДИ	ЧФФ	Програма /Фонд					14	15	16	17	18	19	20	
Мярка 3.1.6.	Развитие инфраструктурата на информационното общество									0										
Мярка 3.1.7.	Благоустройство на селищната среда, включително и на територията на селата								928	0										
Специфична цел 3.2.	Опазване на околната среда	819	819						14 183	6%										
Мярка 3.2.1.	Мониторинг на свлачищни и абразивни процеси в общината. Продължаване на мерките за укрепване на съществуващите свлачища и ограничаване на абразията	6	6						1 944	0.3%										
1	Почистване на коритото на река Краневска	6	6					Общински бюджет			Община Балчик					X				Изпълнен
Мярка 3.2.2.	Подобряване на инфраструктурата за управление на отпадъците	813	813						12 239	7%										
1	Дейности по управление на отпадъците	813	813					Общински бюджет			Община Балчик					X				Изпълнен
Приоритет 4	Развитие на човешките ресурси и социално сближаване – образование и обучение, здравеопазване, пазар на труда, социални услуги и интеграция на уязвими групи	4 219	2 172	246	1 801				21 200	20%										
Специфична цел 4.1.	Подобряване на достъпа на населението до качествено образование и повишаване на образователното равнище	438		66	372				3 186	14%										
Мярка 4.1.1.	Осигуряване на достъпно и качествено образование и намаляване процента на преждевременно напусналите образователната система	438		66	372				3 136	14%										
1	Заседно можем	438		66	372			ОПНОИР			Община Балчик			X	X	X	X			Текущ
Мярка 4.1.2.	Обвързване образователната система с пазара на труда								50	0										
Специфична цел 4.2.	Подобряване на качеството на предлаганите здравни и социални услуги	3 781	2 172	181	1 428				18 014	21%										
Мярка 4.2.1.	Укрепване и разширяване на системата за здравно обслужване в общината								4 371	0										
Мярка 4.2.2.	Подобряване на спортната материална база в общината	2 146	2 146						10 366	21%										
1	Финансиране на футболни и спортни клубове, поддръжка на спортни бази	1 985	1 985					Общински бюджет			Община Балчик				X	X				Изпълнен
2	Основен ремонт на стадион, изграждане на информационно табло	161	161					Общински бюджет			Община Балчик				X					Изпълнен
Мярка 4.2.3.	Повишаване на трудовата заетост и усвояване на нови професионални умения от работната сила	492		39	453				1 022	48%										
1	Нови работни места в ЕКОГРУП ЕООД	241		19	222			ОПРЧР			ЕКОГРУП ЕООД			X	X	X	X			Текущ
2	Нови работни места в Ефект-3 ООД	251		20	231			ОПРЧР			ЕФЕКТ-3 ООД			X	X	X				Изпълнен
Мярка 4.2.4.	Подобряване качеството на живот на хората в неравностойно положение, чрез упражняване на правото им на труд и превенция на социалната изолация	586	5	47	534				608	96%										

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/дейност	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)					Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнение %	Организация	Партньор	Период на изпълнение							Статус на проекта
			ОБ	ЦБ	ФЕС	ДИ	ЧФФ					14	15	16	17	18	19	20	
1	"Повишаване конкурентоспособността на хората в предпенсионна възраст чрез подобряване на тяхната квалификация и образование" ("Advanced Competitiveness Through Improvement, Vision and Education" - ACTIVE)	270	5		265			ТГС Румъния-България			Община Балчик					X	X		Текущ
2	Насърчаване на достъпа до заетост на уязвими групи от община Балчик	316		47	269			ОПРЧР			Община Балчик				X	X	X		Текущ
Мярка 4.2.5.	Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа на уязвими групи от обществото	557	21	94	442				1 642	34%									
1	Осигуряване на топъл обяд на най-нуждаещите се лица от община Балчик	20		3	17			ОПХ			Община Балчик			X	X	X	X		Текущ
2	Подкрепа за независим живот	500		75	425			ОПРЧР			Община Балчик			X	X	X			Изпълнен
3	Смяна на дограма в ЦСОП в с. Кранево	37	21	16				Общински/Централен бюджет			Община Балчик					X			Изпълнен
Мярка 4.2.6.	Прилагане и развитие на принципа на партньорството и междусекторното сътрудничество в социалната политика								5	0%									
Приоритет 5	Изграждане на ефективна администрация в услуга на гражданите и бизнеса	278		42	236				759	37%									
Специфична цел 5.1.	Повишаване на административния капацитет на местната администрация в процеса на предоставяне на услуги за гражданите и бизнеса								118	0%									
Мярка 5.1.1.	Подобряване на функционирането на общинската администрация с оглед повишаване ефективността на местното самоуправление и качеството на предоставяните услуги за населението и бизнеса в общината								118	0%									
Специфична цел 5.2.	Ефективна администрация в процесите на стратегическо планиране, управление на проекти и осъществяване на партньорства	278		42	236				641	43%									
Мярка 5.2.1.	Развитие на капацитета на администрацията за стратегическо планиране и подобряване на общинското управление								276	0%									
Мярка 5.2.2.	Партньорство с органите на държавно управление и ефективно регионално сътрудничество със съседните общини в области от взаимен интерес (алтернативни видове туризъм, агробизнес, подготовка на кадри и др)	278		42	236				365	76%									
1	"Мрежа за интелигентно сътрудничество на Черноморските общини в трансграничния регион" ("Network for smart cooperation of Black Sea communities in the cross-border region", Приоритетна ос 5 "Ефикасен регион"	278		42	236			ТГС Румъния - България			Община Балчик					X	X	X	Текущ
Използвани източници на информация: 1. Справка от Община Балчик; 2. Справка от ИСУН; 3. Справка от ПРСР.																			
Списък на използваните съкращения:																			
ДИ	Други източници (дарения, съфинансиране, фондове на други финансови инструменти)					ОПНОИР		Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж" 2014-2020											

Приложение №1. Изпълнени проекти и дейности от Програмата за реализация на ОПР 2014-2020 г. на община Балчик за периода 01.01-31.12.2018 г.

	Наименование на приоритет, мярка, проект/действие	Бюджет (в хил. лв.)	Източник на финансиране (в хил. лв.)					Планиран бюджет (в хил. лв.)	Изпълнение %	Организация	Партньор	Период на изпълнение							Статус на проекта
			ОБ	ЦБ	ФЕС	ДИ	ЧФФ	Програма /Фонд				14	15	16	17	18	19	20	
НПЕЕМЖС	Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради							ПРСР		Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.									
ОБ	Общински бюджет							ПУДООС		Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда									
ОПАК	Оперативна програма "Административен капацитет"							ТГС		Трансгранично сътрудничество									
ОПИК	Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020 г.							ФЕС		Фондове на Европейския съюз (ЕФРР, ЕСФ, КФ, ЕЗФРСР, ЕФМДР)									
ОПРЧР	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" 2014-2020 г.							ФМЕИП		Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство									
ОПХ	Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане							ЦБ		Централен бюджет									
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие" / "Региони в растеж"							ЧФФ		Частни фондове, фирми									
ПИП РУРР	Публична инвестиционна програма "Растеж и устойчиво развитие на регионите"							ИСУН		Интегрирана система за управление и наблюдение									